Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

31 МАЯ 2018 г. ЧАЦВЕР № 102 (28718)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Пісьменнікі прызямляцца ў Гародні

СТАР. 3

Сямейная газета

Сяброўства на дзявятым дзясятку

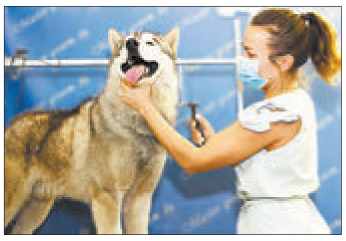

Зарабіць на «сабачых хвастах»

ЦЫТАТА ДНЯ

Уладзімір СЯМАШКА, намеснік прэм'ер-міністра:

«Магу з упэўненасцю канстатаваць, што прамысловасць выйшла з рэцэсіі і набрала ўстойлівыя паказчыкі росту. Тэмп росту прамысловай вытворчасці летась склаў 106,1 %, у гэтым годзе за чатыры месяцы — 108,8 %. Спадзяёмся, што гэты год завершым з такім жа тэмпам. Істотны ўклад у развіццё прамысловага комплексу робяць мадэрнізаваныя галіны апрацоўчай прамысловасці: аўтамабілебудаванне, металургія, нафтахімія, дрэваапрацоўка, лёгкая прамысловасць. Паспяхова асвойваецца вытворчасць легкавых аўтамабіляў. Мы на пачатку шляху, але першыя крокі дазваляюць з аптымізмам ацэньваць патэнцыял беларускага легкавога аўтамабілебудавання».

ISSN 1990 - 763X

Сыходзячы са школьнага двара...

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Для выпускнікоў сталічнай беларускамоўнай гімназіі № 28, як і для тысяч іншых школьнікаў па ўсёй краіне, прагучаў учора апошні школьны званок.

■ Праект

Месца дзеяння

Калі б не было гэтых людзей, свет быў бы шэры і сумны. Яны, магчыма, маглі б рэалізавацца дзесьці ў горадзе, там, дзе больш шанцаў на поспех. Але засталіся ў сваіх маленькіх населеных пунктах і імкнуцца зрабіць нешта карыснае для сваёй малой радзімы. Новы праект «Звязды» прысвячаецца менавіта ім — рухавікам глыбінкі.

ГАЙДА НА «МАЛЬДЗІВЫ»!

Да чаго ж тут цікава і незвычайна. Побач лес, рэчка з пясчанымі беражкамі, шмат кветак і матылькоў, а паветра якое — дыхаеш і не можаш надыхацца. «А вунь там, — махае кудысьці ў бок паўразбуранага будынка Фёдар, — жывуць хобіты». Ён глядзіць на мой збянтэжаны твар, і вочы яго смяюцца. І дзесьці ў глыбіні душы ва мне прачынаецца дзіця. І адчуванне казкі становіцца вельмі вострым і рэальным.

Толкіну б спадабалася

Знаёмцеся — Фёдар Бондараў, непапраўны рамантык і энтузіяст. Родам з Магілёва, але пераехаў на радзіму маці ў вёску Пацяраеўка Слаўгарадскага раёна, гэта зусім побач з тым самым казачным месцам. Наогул ён прадпрымальнік, мае невялічкую пілараму, робіць паддоны. А вось гэта база ў лесе — занятак для душы. Афіцыйная назва яе — база экалагічнага турызму «Маленькія дзівы», або проста — «Мальдзівы». Але нічога не перашкаджае ёй час ад часу ператварацца ў краіну хобітаў.

— Яшчэ ў школе мы з сябрамі вельмі любілі адпачываць тут на рэчцы, і кожны з нас строіў планы наконт гэтага месца, — усміхаецца Фёдар. — Потым усе выраслі і раз'ехаліся, а я рэалізаваў сваю дзіцячую мару.

СТАР. 4

■ Свая справа

БУРГЕР: НА КОЛАХ І АД ШЭФ-КУХАРА

Гісторыя, як чатыры сябры зрабілі са старога «мерседэса» мабільную кухню

Для мяне асабіста гэта пастаянная праблема: спяшаешся па справах, круцішся з раніцы да вечара як у віры і, бывае, няма вольных нават дзесяці хвілін, каб нармальна паесці. І месцы ў нашым, падаецца, зусім не маленькім Мінску, дзе можна перакусіць хутка, смачна і няшкодна, — лічаныя. Праўда, у апошнія гады сітуацыя стала выпраўляцца. І не заўжды за кошт замежных франшыз фастфудаў: беларусы спрабуюць уласнаручна развіць культуру якаснай вулічнай ежы, якой так прагне жыхар горада з хуткім тэмпам.

СТАР. 15

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

НЯСУМНАЕ ЛЕТА З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Вы гарантуеце сабе і сваім блізкім, аформіўшы падпіску на «Звязду» на III квартал і II паўгоддзе

Заставайцеся з намі – будзе цікава!

■ Парламенцкі дзённік

ДАХОДЫ АДНАЎЛЯЮЦЦА,

але пытанні застаюцца

Учора дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і члены Савета Рэспублікі на сумесным пасяджэнні задалі пытанні прадстаўнікам урада. У асноўным дэпутаты і сенатары цікавіліся пытаннямі сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Спачатку з дакладам перад парламентарыямі выступіў **Васіль МАЦЮШЭЎСКІ, першы намеснік прэм'ер-міністра**. Ён расказаў пра тое, як складваецца эканамічная сітуацыя ў краіне ў апошнія месяцы. І на які кірунак ні зірні — паўсюль рост і станоўчая дынаміка. «За першы квартал у краіну паступіла $1,3 млрд прамых замежных інвестыцый на чыстай аснове (92 % гадавога прагнозу). Гэта больш, чым за ўвесь мінулы год», — заявіў першы віцэ-прэм'ер. Інвестыцыі ў асноўны капітал у параўнанні з аналагічным перыядам мінулага года выраслі на 16,6 %.

Васіль Мацюшэўскі падкрэсліў, што ў выніку рэалізаваных урадам і Нацыянальным банкам мер Беларусь выйшла на траекторыю росту эканомікі, захавала макраэканамічную стабільнасць і збалансаванасць. «Гэтыя тэндэнцыі падтрымліваюцца і ў 2018 годзе», — сказаў ён. Па выніках першых чатырох месяцаў ВУП прырос на 4,8 %. Гэта вышэй, чым закладзена ў прагнозе сацыяльна-эканамічнага развіцця на бягучы год. «І больш, чым рост сусветнай эканомікі. Тэмпамі, якія апераджаюць эканамічны рост, павышаецца прадукцыйнасць працы па ВУП — 5,4 %», — паведаміў ён.

Васіль Мацюшэўскі запэўніў, што ў Беларусі забяспечана своечасовая выплата заробкаў, пенсій, дапамог насельніцтву, выкананы ўсе сацыяльныя абавязацельствы. «Аднаўлены рост даходаў насельніцтва. Па выніках першага квартала даходы выраслі на 7,6 %, а заработная плата амаль на 14 %. На фоне дастаткова дынамічнага паскарэння эканомікі цанавая сітуацыя ў краіне захоўвае стабільнасць», — падкрэсліў Васіль Мацюшэўскі.

Пасля таго як першы віцэ-прэм'ер скончыў выступленне, па зале пайшлі размовы. Адчувалася, што парламентарыі гатовыя выказаць накопленыя за час працы праблемы. Дыяпазон іх быў шырокі — ад асабістых складанасцяў выбаршчыкаў і асобных прадпрыемстваў да тых, што датычацца маштабу краіны. Напрыклад, **Андрэй РЫБАК, старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па прамысловасці, паліўна-энергетычным комплексе, транспарце і сувязі,** сярод іншага запытаў пра тое, ці магчыма, што да восені гэтага года Беларусь уступіць у СГА.

«Нават працэдура гэта малаімаверна», — адказаў першы намеснік прэм'ер-міністра і дадаў, што пакуль, напрыклад, у ЗША да нас шмат пытанняў, на якія яшчэ давядзецца даць адказы. На яго думку, пры гэтым мадэль дзяржаўнай падтрымкі галін эканомікі выбудавана цывілізавана і значных змяненняў не пацерпіць.

Ганна КАНАПАЦКАЯ, член Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па эканамічнай палітыцы, задала пытанне пра тое, якія меры зараз прымаюцца, каб знізіць узровень беспрацоўя. У прыватнасці, асабліва гэта актуальна для моладзі. **Ірына КАСЦЕВІЧ, міністр працы і сацыяльнай абароны Беларусі**, адзначыла, што на люты 2018-га ўзровень агульнага беспрацоўя склаў 5,1 %, ці 260 тысяч чалавек. Эксперты міжнародных арганізацый лічаць, што паказчык 3-5 % — нармальны і паказвае на здаровы рынак працы, які стымулюе людзей павышаць свой прафесійны ўзровень. Міністр пагадзілася з тым, што маладым людзям складана адшукаць працу (сярод іх — 7 % беспрацоўных). Тэндэнцыя тут — на выпраўленне сітуацыі, але кардынальнага паляпшэння можна будзе чакаць толькі падчас больш значнага эканамічнага росту ў краіне.

Міхаіл МЯСНІКОВІЧ, старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу, прапанаваў змяніць фармат сумеснай працы ўрада і парламента, паступова адыходзіць ад сістэмы, у якой кіраўнік урада ці яго намеснік інфармуе парламентарыяў. Спікер верхняй палаты лічыць, што варта спалучыць у больш цесныя «звязкі» кіраўнікоў профільных пастаянных камісій і міністраў.

Вераніка ПУСТАВІТ.

ПАКАЗЧЫКІ ПА САДЗЕЯННІ ЗАНЯТАСЦІ Ў І КВАРТАЛЕ ВЫКАНАЛІ ЎСЕ РЭГІЁНЫ

Аб гэтым заявіла міністр працы і сацыяльнай абароны Ірына КАСЦЕВІЧ падчас прадстаўлення Дэкрэта № 1 аб садзейнічанні занятасці ў Савеце Рэспублікі.

«Штогод будуць устанаўлівацца паквартальныя значэнні прагнозных паказчыкаў у галіне садзейнічання занятасці насельніцтва — як на рэспубліканскім, абласным, так і на раённым узроўнях, — расказала міністр. — У лютым такія паказчыкі былі зацверджаны. Па выніках першага квартала ўсе рэгіёны іх выканалі».

Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Барыс КАВАЛЕЎСКІ пацікавіўся ў міністра, на якой стадыі знаходзіцца падрыхтоўка пераліку цяжкіх жыццёвых сітуацый. Як адзначыла Ірына Касцевіч, да пачатку чэрвеня з рэгіёнаў дашлюць спісы тых цяжкіх жыццёвых сітуацый, з якімі сутыкнуліся ў працэсе рэалізацыі нормаў Дэкрэта № 3, каб ужо да 1 ліпеня разаслаць гатовыя рэкамендацыі ў камісіі.

У якасці прыкладу такой сітуацыі яна назвала догляд дзіцяці, старэйшага за сем гадоў, якое часта хварэе. Па словах міністра, калі чалавек шукае працу, але ўзровень яго кваліфікацыі і вакансіі ў рэгіёне несупастаўляльныя, то таксама нейкі прамежак часу будзе выдзяляцца. Нагадаем, першы спіс не занятых у эканоміцы будзе сфарміраваны да 1 снежня 2018 года.

Уладзіслаў ЛУКАШЭВІЧ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

КРЭМЛЬ АДМЯНІЎ НАРАДУ ПА ПАВЫШЭННІ ПЕНСІЙНАГА ЎЗРОСТУ

У Крамлі планавалі правесці ў сераду нараду па пенсійнай рэформе з удзелам прэзідэнта Уладзіміра Пуціна, даведаўся РБК. Але яе адмянілі — на ўрадзе па-ранейшаму няма кансалідаванай пазіцыі па павышэнні пенсійнага ўзросту.

У якасці параметраў павышэння прэзідэнту павінны былі прадставіць два варыянты. У сцэнарыі Мінфіна, як пісаў РБК, пенсійны ўзрост прапануецца павысіць для мужчын да 65 гадоў, для жанчын — да 63 гадоў. Варыянт Мінпрацы маркуе павелічэнне ўзросту выхаду на пенсію для жанчын да 60 гадоў, для мужчын — да тых ж 65 гадоў.

Рознагалоссі паміж ведамствамі ліквідаваць не ўдалося, выніковых рашэнняў і канчатковых разлікаў няма, адзначыў суразмоўнік РБК. Ва ўрадзе пралічваюцца і іншыя параметры павышэння пенсійнага ўзросту.

Першы віцэ-прэм'ер і міністр фінансаў Антон Сілуанаў у інтэрв'ю тэлеканалу «Расія 24» сказаў, што калі пенсійны ўзрост пакінуць нязменным, то на аднаго грамадзяніна, які працуе, будзе прыходзіцца два пенсіянеры. «Гэта жудасная сітуацыя. Ніякая структура фінансавая гэтага не вытрымае», — упэўнены Сілуанаў.

СОРАС ПРАДКАЗАЎ ХУТКІ ГЛАБАЛЬНЫ ФІНАНСАВЫ КРЫЗІС

«Усё, што можа пайсці не так, пайшло не так», — заявіў Джордж Сорас, выступаючы ў Парыжы, і прадказаў наступленне вялікага глабальнага крызісу ў недалёкай будучыні, паведамляе Bloomberg. Еўропе, паводле яго слоў, трэба будзе сутыкнуцца з непазбежнай пагрозай.

Да такога развіцця падзей вядзе рост курса долара і ўцёкі капіталу з рынкаў, якія развіваюцца, лічыць ён. Зрыў ядзернай здзелкі з Іранам і разбурэнне «трансатлантычнага альянсу ЕС і ЗША» абавязкова акажуць негатыўны ўплыў на еўрапейскую эканоміку і выклічуць іншыя ўзрушэнні, у тым ліку дэвальвацыю валют краін, якія развіваюцца, прадказаў мільярдэр. «Мы можам убачыць яшчэ адзін буйны фінансавы крызіс», — цытуе агенцтва Сораса.

Да негатыўных з'яў Сорас таксама аднёс «тэрытарыяльную дэзынтэграцыю», прыкладам якой стаў выхад Вялікабрытаніі з ЕС. «Словы пра тое, што Еўропа знаходзіцца ў экзістэнцыяльнай небяспецы, больш не з'яўляюцца фігурай маўлення, гэта суровая рэальнасць», — сказаў на заканчэнне мільярдэр.

ПАЛІТЫЧНЫ КРЫЗІС У ІТАЛІІ АБРЫНУЎ ЕЎРАПЕЙСКІЯ ФІНАНСАВЫЯ РЫНКІ

Як паведамляе ВВС, інвестараў палохаюць перспектывы датэрміновых выбараў і ўзмацненне пазіцый нацыяналістычных партый. Асноўныя еўрапейскія індэксы падалі на працягу 29 і 30 мая. Індэкс капіталізацыі міланскай фондавай біржы FTSE MIB 29 мая страціў 2,7 %, у Брытаніі індэкс FTSE упаў на 1,26%, нямецкі Dax — на 1,58 %, французскі Cac 40 — на 1,3 %. Агульнаеўрапейскі індэкс Stoxx 600 29 мая ўпаў на 1,38 %. Пры гэтым выраслі продажы італьянскіх дзяржаблігацый. Двухгадовыя італьянскія аблігацыі рэзка ўпалі ў цане.

Нагадаем, што пасля выбараў 4 сакавіка 2018 года Італія жыве без урада.

■ Грамадзянская супольнасць

ЧАС МАЛАДЫХ

У Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі новы лідар

Новым кіраўніком БРСМ стаў Дзмітрый Варанюк, які да гэтага ўзначальваў Мінскі абласны камітэт. Яго абралі падчас 43-га з'езда грамадскага аб'яднання, які павінен стаць не толькі справаздачай за мінулыя тры гады, але і зыходным пунктам для новых ідэй і праектаў. Сярод удзельнікаў форуму: рабочая, студэнцкая, сялянская моладзь — 1000 дэлегатаў з усіх рэгіёнаў Беларусі.

Партнёр дзяржавы

Вітальнае слова ўдзельнікам з'езда накіраваў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. «БРСМ аб'ядноўвае ў сваіх радах тысячы таленавітых, энергічных грамадзян, якія любяць Беларусь. Саюз стаў надзейным партнёрам дзяржавы ў правядзенні маладзёжнай палітыкі, годна працягвае і развівае найлепшыя традыцыі нашага народа», — гаворыцца ў прывітанні.

У рабоце форуму прынялі ўдзел кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Наталля КАЧАНАВА і намеснік прэм'ер-міністра Васіль ЖАРКО.

Фота БелТА.

— Сёння нельга быць інертным і пасіўным. Час выбірае смелых і ініцыятыўных. Дзейнасць Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі — гэта перш за ўсё адлюстраванне курса развіцця краіны. Быць саўдзельнікам гэтых працэсаў — вялікая адказнасць і ўнікальная магчымасць паказаць свае сілы, набыць вопыт работы ў камандзе, адкрыць у сабе лідарскія якасці і арганізатарскія здольнасці, сфарміравацца як асобе з цвёрдай грамадзянскай пазіцыяй, — адзначыла Наталля Качанава.

Наперад разам

«Мы — маладыя, і ў нас усё атрымаецца! Толькі разам і толькі наперад!» — заключныя словы звароту дэлегатаў да беларускай моладзі, які абвясціла «Міс Беларусь» Марыя ВАСІЛЕВІЧ. Яны яскрава перадаюць лейтматыў прадстаўнічага форуму самага буйнога маладзёжнага аб'яднання краіны.

Рухацца наперад натхняла ўдзельнікаў з'езда і навуковы супрацоўнік лабараторыі прыкладной біяхіміі Інстытута біяарганічнай хіміі НАН Настасся ЛАПКО. На ўласным прыкладзе яна паказала, што можна знайсці час для ўсяго: гадаваць сыноў, здзяйсняць навуковыя адкрыцці і скараць горы. Разам з мужам яны сталі першай беларускай сямейнай парай, якая дасягнула вяршынь Эльбруса і Кіліманджара, замацаваўшы там сцяг Беларусі і БРСМ.

— Ёсць цікавая цытата: «Не імкнецеся жыць ніжэй, каб пазбегнуць падзення». Гэта прынцып нашай сям'і. Я заклікаю моладзь не спыняцца на дасягнутым, а працягваць развіваць свой праект, захапленне, сваё жыццё, быць заўсёды ў развіцці, імкнуцца да нечага, — падзялілася дэлегат.

Ідэі для Радзімы

Адзін з самых вядомых конкурсаў БРСМ — «100 ідэй для Беларусі». Праект накіраваны на падтрымку навуковай, інавацыйнай актыўнасці моладзі. З 2015 па 2017 год у аргкамітэт конкурсу накіравана больш за 4000 заяў. Сёння задача для маладых навукоўцаў — манетызаваць распрацоўкі. Свой вопыт прадставіў старшы інспектар сектара міжнароднага супрацоўніцтва Універсітэта грамадзянскай абароны МНС, пераможца рэспубліканскага конкурсу «100 ідэй для Беларусі» Аляксандр ЛУК'ЯНАЎ:

— Наш вядомы праект — ствол «Вікінг» — з'яўляецца адным са складнікаў мадыфікацыі пажарных ствалоў і сёння ўжо манетызуецца. Выпушчана больш за 6000 адзінак. Гэта ўжо прынесла дывідэнды на суму каля 1 200 000 долараў.

Некалькі ініцыятыў прадставіў падчас з'езда цяпер ужо былы першы сакратар ЦК БРСМ Андрэй БЕЛЯКОЎ. Ён прапанаваў на заканадаўчым узроўні падняць маладзёжны ўзрост з 31 да 35 гадоў, стварыць мнагапрофільныя маладзёжныя цэнтры занятасці і добраўпарадкаваць крыніцы па ўсёй краіне.

Апошнюю ідэю ўжо рэалізуюць актывісты арганізацыі ў Магілёўскай вобласці.

— Моладзь Магілёўшчыны вырашыла пераняць прыклад Прэзідэнта па добраўпарадкаванні крыніц. Сёння мы прывезлі ваду з Трафімавай крыніцы і запрашаем усіх яе паспытаць. Калі ласка, частуйцеся! — прапанаваў Павел АЛЕКСА, першы сакратар Магілёўскай абласной арганізацыі БРСМ.

На пленарным пасяджэнні таксама абмяркоўвалі змяненне статута грамадскага аб'яднання, абралі новых членаў Цэнтральнага камітэта і Цэнтральнай кантрольнай камісіі.

Марыя ДАДАЛКА

МАСТАЦКАЕ СЛОВА: СЯБРОЎСТВА БЕЗ МЕЖАЎ

У рамках XII Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур у Гродне пройдзе круглы стол беларускіх і замежных пісьменнікаў «Дыялог літаратур — дыялог культур».

У госці да гарадзенцаў, у горад легендарнай Каложы і Васіля Быкава, прыедуць пісьменнікі з розных краін. За адзін стол з паэтамі, празаікамі, перакладчыкамі Беларусі для размовы пра ролю мастацкага слова ў гуманітарным развіцці грамадства, у справе захавання прыярытэтаў добрасуседства і міралюбства сядуць калегі з Беларусі і Азербайджана, Латвіі і Літвы, Польшчы, Расіі, Украіны, Францыі. Асноўныя арганізатары мерапрыемства — Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь, Гродзенскі абласны выканаўчы камітэт, Гродзенскі гарадскі выканаўчы камітэт, Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Я. Купалы, Гродзенская абласная бібліятэка імя Я. Карскага, Гродзенскі дзяржаўны гісторыка-археалагічны музей, Саюз пісьменнікаў Беларусі, Выдавецкі дом «Звязда», выдавецтва «Мастацкая літаратура». З просьбай падзяліцца развагамі пра новыя творчы і грамадскі праект мы звярнуліся да **міністра інфармацыі краіны Аляксандра КАРЛЮКЕВІЧА.**

— Аляксандр Мікалаевіч, што, якія асноўныя пытанні стануць прадметам размоў пісьменнікаў у Гродне?

— Пісьменнікі на тое і пісьменнікі — каб сабрацца для размовы, паспрачацца, калі ёсць у гэтым неабходнасць, а галоўнае — павесці рэй, наладзіць дыялог узаемаразумення. У тым, што ў Беларусі збіраюцца літаратары розных краін, мы бачым памкненні разгледзець нашу краіну, набрацца ўражанняў пра грамадскае, палітычнае, сацыяльнае развіццё нашай дзяржавы. Вось і зараз, у Гродне, на пісьменніцкім круглым стале мы пагаворым пра прыярытэты, якімі жыве грамадзянская супольнасць нашай краіны, пра тое, з чым мы збіраемся ісці ў заўтра, якія клопаты, турботы цікавяць на-

Фота Кастуся ДРОБАВА

шых маладых людзей, што бачыцца нам праблемным, надзвычай важным у справе выхавання чалавека, у фарміраванні грунту развіцця на заўтра. Кожнаму з літаратараў выбіраць свае сюжэты. Наўрад ці лагічна нешта прамалінейна падказваць, але важна — адчыняць дзверы, быць здольнымі да дыялогу, важна жыць памкненнямі да справядлівага і сумленнага расказу пра час.

— Магчыма, і традыцыйнае пытанне, але нельга не задаць яго з гэтай нагоды... А ці ведаюць беларускую літаратуру ў свеце?

— Дзеля гэтага мы і працуем, наладжваем сувязі, непасрэдныя стасункі творчых асоб. Каб ведалі, трэба ісці ў свет, трэба часцей збірацца і выпрацоўваць фарматы адносін, спрыяць развіццю перакладчыцкай справы ў галіне мастацкай літаратуры. Трэба займацца параўнальным літаратуразнаўствам, нельга замыкацца ў сваіх уласных сценах, вобразна кажучы, трымаць зачыненымі дзверы і вокны. Сярод удзельнікаў круглага стала ў Гродне — празаік, паэт, публіцыст, кандыдат сацыялагічных навук, член прэзідыума Саюза пісьменнікаў Расіі Валерый Казакоў. Ён жыве, між іншым, на дзве радзімы — грамадзянін Расійскай Федэрацыі, як выйшаў на пенсію, часта прыязджае ў Беларусь, мае сядзібу на Гарадзеншчыне, між іншым. Дык вось, менавіта дзякуючы Валерыю Мікалаевічу публікацыі многіх цікавых твораў сучасных пісьменнікаў Беларусі з'явіліся ў цэнтральных маскоўскіх і іншых рэгіёнаў Расіі часопісах. Вельмі добрыя стасункі ў беларускіх пісьменнікаў складваюцца з рознымі рэспублікамі, абласцямі Расіі, з Украінай. Вось, напрыклад, у Татарстане толькі што выйшла падрыхтаваная Рэнатам Харысам адметная аўтарская анталогія беларускай паэзіі. Усяго адзін творца, усяго адзін паэт, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Расійскай Федэрацыі Рэнат Харыс перастварыў на татарскай мове вершы 34 мастакоў слова Беларусі. У Чачні перакладамі беларускай літаратуры займаюцца Адам Ахматукаеў, Лула Куна, Руслан Гадзіеў і іншыя чачэнскія калегі. У Астрахані беларускай паэзіяй, тым, каб яна знайшла свайго чытача ў Расіі, апякуецца Юрый Шчарбакоў. У Калмыкіі сапраўднымі сябрамі беларускай літаратуры сталі Рыма Ханінава, Эрдні Эльдышаў. У Кабардзіна-Балкарыі шмат для прапаганды беларускага мастацкага слова робіць Саліх Гуртуеў. У Дагестане паўнамоцным прадстаўніком беларускай літаратуры, нашым народным дыпламатам з'яўляецца Марат Гаджыеў. Яму спрыяюць іншыя дагестанскія калегі, сярод іх — і лакская паэтэса Міясат Муслімава. У апошнія некалькі гадоў у Баку, Душанбэ, Кіеве, Маскве выйшлі кнігі Алеся Бадака, Міколы Мятліцкага, Алены Масла, Людмілы Рублеўскай, Георгія Марчука, Юрыя Сапажкова і шмат каго яшчэ.

— Чаго вы чакаеце ад круглага стала беларускіх і замежных пісьменнікаў у Гродне?

— Вельмі хацелася б, каб надышоў новы віток увагі да беларускай класічнай літаратуры. Хто лепей за Янку Купалу, Уладзіміра Караткевіча, Максіма Багдановіча, Якуба Коласа здольны расказаць пра нацыянальны характар беларуса?! Прыемна, што перакладчыкі з іншых краін звярнулі ў апошні час увагу на Міколу Купрэева, Анатоля Сыса, Аркадзя Куляшова, Рыгора Барадуліна.

Выдатна, што, акрамя непасрэдна круглага стала, у Гродне пройдзе семінар «Мастацкі тэкст у арыгінале і перакладзе» — у Гродзенскім дзяржаўным універсітэце імя Янкі Купалы. Да яго працы спрычыніцца і Дзяржаўны літаратурны музей Янкі Купалы. Дарэчы, забягаючы наперад, заўважу, што музейшчыкі разам з выдавецтвам «Мастацкая літаратура» рыхтуюць выданне санетаў народнага песняра Беларусі Янкі Купалы ў перакладзе на мовы народаў свету. Толькі што гэтыя 22 санеты на свае родныя мовы пераклалі чачэнец Адам Ахматукаеў, чуваш Валеры Тургай, сербка Даяна Лазарэвіч. Дагэтуль існавалі сем перакладаў унікальнага цыкла вершаў класіка беларускай літаратуры на розныя мовы.

Яшчэ адным адрасам літаратурнага сяброўства ў гэтыя дні ў Гродне стане літаратурная імпрэза ў музеі Максіма Багдановіча. Галоўны рэдактар часопіса «Маладосць» Святлана Воцінава прэзентуе праект «Максім Багдановіч і ўвесь свет». Ізноў жа слова вялікага паэта Беларусі будзе гучаць на розных мовах народаў свету.

— Што ж, уражальная літаратурна-мастацкая пляцоўка разгортваецца ў Гродне. Застаецца пажадаць усім поспеху ў яе адладжанай рабоце!

— А я хацеў бы ў сваю чаргу выказаць словы ўдзячнасці гродзенскім абласным і гарадскім уладам за падтрымку такога, як на мой погляд, важнага творчага праекта. Асабістае спрыянне старшыні аблвыканкама Уладзіміра Краўцова, яго памагатых — Віктара Лісковіча, Мечыслава Гоя, Аляксандра Вярсоцкага, іншых аўтарытэтных асоб, рэктара Гродзенскага ўніверсітэта Ірыны Кітуркі, дапамагло ў арганізацыі і круглага стала, і іншых літаратурных імпрэз у Гродне. Асабліва прыемна, што ўсе літаратурныя сустрэчы адбываюцца ў час правядзення чарговага Рэспубліканскага фестывалю нацыянальных культур, уваходзяць у яго праграму. Веру, што з часам да круглага стала — а ён проста павінен стаць у Гродне традыцыйным — спрычыніцца і гродзенская літаратурная моладзь. Ім, сённяшнім маладым паэтам, празаікам, юным літаратуразнаўцам, пачаткоўцам, стварaць літаратурны партрэт Беларусі заўтра.

Гутарыў Сяргей ШЫЧКО.

■ Міжнароднае супрацоўніцтва

ПРЫЯРЫТЭТ — САЦЫЯЛЬНЫМ ПРАЕКТАМ

На што ідзе гуманітарная дапамога

У гуманітарным кірунку наша краіна супрацоўнічае больш чым з сотняй дзяржаў. Прыярытэт аддаецца праектам у сферы адукацыі, абароны навакольнага асяроддзя, аховы здароўя. Так, у нас заключана 14 дагавораў з замежнымі дзяржавамі на аздараўленне дзяцей. За 30 гадоў такой магчымасцю скарысталіся каля мільёна дзяўчатак і хлопчыкаў.

Усе краіны, з якімі супрацоўнічае Беларусь, маюць пэўную нішу. Напрыклад, Германія накіроўвае сродкі на падтрымку ахвяр халакосту, ветэранаў Вялікай Айчыннай вайны, стварэнне рэсурсазберагальных тэхналогій. Аўстрыя забяспечвае функцыянаванне SOS — Дзіцячых вёсак. Кітай, Вялікабрытанія рэалізуюць адукацыйныя праекты. ЗША пастаўляе лекавыя сродкі і медыцынскае абсталяванне.

— У пачатку года быў зацверджаны комплекс мер па прыцягненні замежнай бескарыснай дапамогі ў рэспубліку. Асноўная мэта дадзенага дакумента — актывізаваць дзейнасць дзяржаўных органаў па супрацоўніцтве з замежнымі і беларускімі партнёрамі. Вынікам стане павелічэнне колькасці гуманітарных праектаў, — адзначыла **начальнік упраўлення гуманітарнай дзейнасці дэпартамента па гуманітарнай дзейнасці Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Інга ГАРБУНЦОВА.**

Беларусь, у сваю чаргу, вядома як краіна-донар у пытаннях надзвычайнага рэагавання. **Афіцыйны прадстаўнік МНС Віталь НАВІЦКІ** расказвае, што з 1999 года мы больш за 60 разоў аказвалі дапамогу іншым дзяржавам. Часцей за ўсё размова ішла пра надзвычайныя сітуацыі прыроднага характару. Але былі і гуманітарныя аперацыі ў краіны, дзе людзі пацярпелі ў выніку ўзброеных канфліктаў, — напрыклад у Сірыю, Эквадор, В'етнам, Украіну.

— Акрамя гэтага, МНС гатова аказваць дапамогу і спецыялістамі, — дадае Віталь Навіцкі. — Нашы супрацоўнікі выляталі ў Сербію, калі там былі моцныя паводкі, у Грузію на ліквідацыю складаных пажараў. Рэспубліканскі атрад спецыяльнага прызначэння МНС Беларусі атэставаны па лініі ААН як атрад цяжкага класа: гэта азначае, што мы здольныя аўтаномна працаваць у любым пункце зямнога шара. Такіх атрадаў не больш за 20 у свеце.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ

■

■ Жыллё

Што замінае будаўніцтву прыватных арэндных дамоў?

На гэтае пытанне журналісту БелТА адказаў начальнік упраўлення жыллёвай палітыкі Міністэрства архітэктуры і будаўніцтва Аляксандр ГОРВАЛЬ.

У прыватнасці, начальнік упраўлення заўважыў, што пакуль не ўдаецца дасягнуць кансэнсусу з усімі зацікаўленымі па механізме прыцягнення замежных інвестараў.

«Для гэтага трэба сфарміраваць заканадаўчую базу. Існуе два варыянты, — растлумачыў Аляксандр Горваль. — Інвестару можна даць прэферэнцыі, у тым ліку падатковыя, за кошт гэтага ў яго выдаткі памяншаюцца, ён будуе жыллё і здае яго ў арэнду па прымальнай цане. Іншы варыянт — ён будуе ў агульных эканамічных умовах, плаціць усе падаткі, зборы, удзельнічае ў таргах, выкупляе зямлю, але потым цана арэнды атрымліваецца ў разы вышэйшай за існуючую. У гэтым выпадку дзяржава пачне даціраваць грамадзян, якія арандуюць жыллё. У любым выпадку яна павінна ісці на саступкі»

■

■ А не шкодзь!

ЭКСКЛЮЗІЎ АКАЗАЎСЯ ПАДРОБКАЙ

Магілёўскія мытнікі зацікавіліся гандлярамі з Расіі, якія займаліся тым, што пад выглядам канфіскату скураных вырабаў амаль за паўцаны прадавалі тавар сумнеўнага паходжання.

Ілжэпрадпрымальнікі загадзя расклейвалі па горадзе афішы і гандлявалі ўсяго дзень. Калі паходжаннем іх тавару пацікавіліся магілёўскія мытнікі, тыя не змаглі прадставіць неабходныя дакументы, якія пацвердзілі б легальнасць дастаўкі адзення і абутку, яго паступлення і дазволу на продаж. Усяго планавалася рэалізаваць 54 адзінкі верхняга адзення і 22 пары ботаў і туфляў агульным коштам больш чым 15 тысяч беларускіх рублёў.

Па факце парушэння заканадаўства магілёўская мытня пачала адміністрацыйны працэс, парушальнікам пагражае штраф у памеры да 50 % ад кошту тавару.

Нэлі ЗІГУЛЯ

■

■ На слыху

ХАБАР — $200 ТЫСЯЧ

Як расказалі «Звяздзе» ў прэс-службе КДБ, памочнік Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь — інспектар па Гродзенскай вобласці Сяргей РАЎНЕЙКА быў затрыманы з доказамі злачынства пры вымаганні і атрыманні хабару ў памеры 200 000 долараў ЗША.

У дачыненні да затрыманага заведзена крымінальная справа па частцы 3 артыкула 430 «Атрыманне хабару» Крымінальнага кодэкса Рэспублікі Беларусь. Пад дзеянне трэцяй часткі артыкула Раўнейка трапляе як асоба, якая займае адказную пасаду, а таксама як той, хто атрымаў хабар у асабліва буйным памеры, гэта значыць ён больш чым у тысячу разоў перавысіў памер базавай велічыні. Санкцыя артыкула — пазбаўленне волі на тэрмін да пятнаццаці гадоў з канфіскацыяй маёмасці, а таксама пазбаўленне права займаць пэўныя пасады.

Цяпер падазраваны знаходзіцца ў СІЗА КДБ Рэспублікі Беларусь і дае прызнальныя паказанні. У гэты час спецыялісты праводзяць неабходныя аператыўна-вышуковыя і следчыя дзеянні, накіраваныя на ўсталяванне ўсіх фактаў і ўдзельнікаў супрацьпраўнай дзейнасці.

— У поле зроку аператыўных падраздзяленняў Сяргей Раўнейка трапіў больш за год таму ў сувязі з інфармацыяй пра неаднаразовыя факты атрымання хабару ад розных асоб за вырашэнне пытанняў, якія ўваходзяць у яго кампетэнцыю. З санкцыі кіраўніка дзяржавы праведзены аператыўна-вышуковыя мерапрыемствы па дакументаванні супрацьпраўнай дзейнасці службовай асобы. Пры атрыманні чарговага хабару ён затрыманы з грашыма ў руках, — паведамілі ў КДБ.

Дар'я КАСКО

ГАЙДА НА «МАЛЬДЗІВЫ»!

Гарбата з чаборам, калі ласка.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Два гады таму Фёдар гучна заявіў пра сябе, стварыўшы ў маленькім населеным пункце Дзіцячы цэнтр лагічнага мыслення. Што гэта такое, прызнаецца, сам тады толкам не ўсведамляў. Проста хацеў стварыць такое месца, дзе дзецям нічога б не перашкаджала заставацца такімі, якія яны ёсць. Бо снедаць па раскладзе, класціся ў ложак адразу ж пасля «Калыханкі», выконваць іншыя даручэнні дарослых — гэта сумна. І Фёдар стварыў усе ўмовы для творчасці.

Увасобіць мару ў жыццё дапамаглі мясцовыя ўлады пры падтрымцы ў рамках праекта ЕС/ПРААН «Садзейнічанне развіццю на мясцовым узроўні ў Рэспубліцы Беларусь». Так з'явіўся новы будынак з усімі выгодамі, унутры — і месцы для адпачынку, і зала для снедання, і гульнявы лабірынт з сухім басейнам з рознакаляровымі шарыкамі, горкамі, тунелямі, сценкай для скалалажання.

Бліжэй да прыроды

Тут усё зроблена з экалагічным ухілам. Нават пакоі нагадваюць палаткі, але ж пад надзейным дахам. У такіх палатках ніякі холад і дождж не палохаюць. За вокнамі шпакоўні, прычым зроблены яны з такім разлікам, каб дзеці маглі назіраць за паводзінамі птушак. На сценах — дзіцячыя малюнкі.

— Мы папрасілі дзяцей намаляваць, як яны бачаць месца, дзе хацелі б адпачыць, — расказвае Фёдар. — Іх пажаданні выкарыстоўваліся пры пабудове. А некаторыя хутка ажыццявяцца. Вунь, бачыце, нехта намаляваў домік на дрэве. І ён будзе.

Марыя КАРШАКЕВІЧ у «Мальдзівах» галоўная па арганізацыйных пытаннях.

На сцяне — «мальдзіўскі» сцяг. Будзе і спецыяльны «мальдзіўскі» гімн. Але яго павінны прыдумаць самі дзеці. Наогул для дзіцячай фантазіі тут сапраўднае раздолле. Кожная зона прадумана так, каб па максімуме задзейнічаць мысленне падлеткаў. Ёсць столік хіміка, фізіка, мастака. Навошта? Для таго, каб школьнікі маглі спалучаць прыемнае з карысным. База будавалася з такім разлікам, каб тут маглі не толькі адпачываць, але і вучыцца. І Магілёўскае абласное ўпраўленне адукацыі дало на гэта дабро. Першыя заезды магілёўскіх школьнікаў адбыліся яшчэ зімой. Пасля заяўкі пасыпаліся адусюль. І толькі складанасці з ацяпленнем прымусілі адкласці актыўнае задзейнічанне базы да цёплага перыяду.

На месцы былой гідраэлектрастанцыі

У савецкі час на гэтым месцы планавалі паставіць невялічкую гідраэлектрастанцыю, але, пакуль адбывалася будоўля, актуальнасць у яе існаванні прайшла. Зямлю разам з будынкамі перадалі калгасу «Жалезінскі», але з развалам Савецкага Саюза калгас таксама распаўся і месца прыйшло ў заняпад. Фёдару дасталася ў спадчыну некалькі паўразбураных будынкаў. Першапачаткова нават разглядаўся варыянт зрабіць у адным з іх базу. Аднак хутка прыйшлося адмовіцца.

— Па праекце мы павінны былі паскорыцца, каб атрымаць грошы, — згадвае ён той перыяд. — У будаўніцтва былі ўкладзены 19 тысяч долараў, якія нам выдзелілі па праекце, і 19 тысяч сваіх. Грошы патраціў за першы месяц і вельмі хваляваўся, як быць далей: не было больш рэзерваў. Прыйшлося браць крэдыт на 30 000 рублёў, каб укласціся ў тэрміны. А праз 11 месяцаў адбылося ўрачыстае адкрыццё. Некаторыя не верылі, што ўсё атрымаецца, але памыліліся. І гэта быў першы крок. Потым мы напісалі яшчэ некалькі праектаў і перамаглі. У выніку ў нас з'явілася лодка, гіраскутары, веласіпеды, батут, мячы, сетка і іншы інвентар. Потым дзякуючы міжнароднай дапамозе купілі мэблю, абсталяванне для санвузлоў. Так за два гады выраслі з Дзіцячага цэнтра лагічнага мыслення ў базу экалагічнага турызму.

Пакуль што ўсе грошы ідуць на развіццё базы. Але Фёдар не сумуе, спадзяецца, што ўсё будзе добра. Не губляць надзею яму дапамагаюць сябры і аднадумцы. Першая яго памочніца Марыя Каршакевіч, у яе таксама бацькі з Пацяраеўкі. Яна займаецца арганізацыйнымі пытаннямі, а яе маці адказвае за ландшафтны дызайн, упрыгожвае тэрыторыю базы — а гэта больш за 6 гектараў зямлі — кветкамі. Магіляўчанін Аляксандр Пятроў арганізуе музычнае суправаджэнне падчас мерапрыемстваў. Дапамагаюць людзі, якія працуюць на піларамe. А яшчэ — Слаўгарадскі райвыканкам і асабіста яго старшыня Канстанцін Жыгуцкі. А таксама Лапаціцкі сельсавет, на тэрыторыі якога знаходзіцца база.

У краіне хобітаў і Гары Потэра

Спатрэбіўся і паўразбураны закінуты будынак былой гідраэлектрастанцыі. Пакуль што ён выкарыстоўваецца для фантазійных гульняў. Тут час ад часу «жывуць» гномы, гобліны, эльфы, чараўнікі — вялікі магічны свет, дзе ідзе пастаянная барацьба паміж дабром і злом. І ў гэтай барацьбе дзеці вучацца адрозніваць дрэннае ад станоўчага, ворага ад сябра, цаніць сяброўства і, нягледзячы на складанасці, якія сустракаюцца ў жыцці, заставацца шчодрымі, добрымі, дапамагаць іншым.

— Казкі — гэта яшчэ адзін наш кірунак, — кажа Фёдар. — Тэма, дзе можна аб'яднаць смелыя фантазіі і прыроду. Мы нават касцюмы закупілі для такіх гульняў, каб цалкам акунуцца ў містычны свет.

Заходзім у будынак, дзе арганізатары нядаўна праводзілі квэст у духу Гары Потэра. Шэрыя сцены, стол пасярэдку — сапраўды адчуваецца нейкая містыка.

— Таямнічасці надавалі свечкі, фіранкі на вокнах, карціны. Вунь там, на другім паверсе, была лаўка Гары Потэра, дзе хобіт прадаваў чарадзейныя палачкі, — расказвае Фёдар. — Дзеці сядзелі за сталамі, вывучалі траўкі, потым ішлі на вуліцу, дзяліліся на каманды і шукалі гэтыя расліны.

На вуліцы — невялічкія альтанкі, напоўненыя духмяным сенам. Добрае месца для адпачынку, але падчас гульні гэта не што іншае, як жытло хобіта. Хутка тут з'явяцца і экзатычныя жывёлы. Поні ў Фёдара ўжо ёсць — гуцульскі. Ці, як ён яго яшчэ называе, — арабскі скакун у мініяцюры.

Прыгоды для «мальдзіўцаў»

Увесь май на тэрыторыі базы адпачывалі і адначасова вучыліся школьнікі першых —чацвёртых класаў з 39-й, 33-й , 31-й і 42-й магілёўскіх школ. Чатыры ўрокі вучыліся, потым глядзелі дакументальны фільм, у якім даступна расказваецца, як захаваць прыроду і пазбегнуць экалагічнай катастрофы. Апошні, пяты, урок быў выязны, каб замацаваць атрыманыя веды.

— Будуем праграму зыходзячы з таго, што цікавіць дзяцей, — кажа Фёдар. — Калі ім падабаецца займацца вынаходніцтвам, нешта прыдумваем, шукаем цікавыя ідэі ў інтэрнэце і ўвасабляем іх у жыццё: гуляем у хобітаў, робім крэатыўныя карціны, ліхтарыкі, кветкавыя вазоны і шмат чаго іншага. Плануем пабудаваць хатку на дрэве, зрабіць невялічкае возера з экзатычнымі рыбкамі. Дзяцей спачатку трэба зацікавіць, а потым ужо развіваць. Магчыма, у кагосьці талент раскрыецца. Будзем вучыць, як выжываць у лесе, як арыентавацца на мясцовасці, як пабудаваць часовае жыллё.

— Навошта вам усё гэта трэба? — спрабую справакаваць суразмоўніка.

— Проста цікава, хочацца зрабіць нешта такое, каб прыносіла карысць. Вельмі хочацца паказаць дзецям, які прыгожы наш свет. Я не прэтэндую на ролю сэнсэя ад жыцця. Але першае правіла — гэта беражлівае стаўленне да прыроды, развіццё любові да яе. І вучоба жыць у згодзе з навакольным светам — жывёламі, птушкамі. Умець выходзіць з канфліктных сітуацый, не сварыцца, быць добрымі і спагадлівымі.

Ужо калі была дома, злавіла сябе на думцы, што зноў хочацца паспрабаваць той духмянай гарбаты з чаборам, якую мы разам з Фёдарам і Машай пілі на ўтульнай «мальдзіўскай» кухні. І быццам лёгкі лясны ветрык датыкнуўся да маёй шчакі і паклікала рэчка з прыгожай назвай Раста. А можа, гэта ўсё чараўніцтва хобітаў, якія дзякуючы Фёдару абараняюць гэтыя мясціны і клічуць да сябе ў госці?

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Сцяпан БАЙЦОЎ, старшыня Лапаціцкага сельвыканкама:

— Месца для базы экалагічнага турызму проста выдатнае. Фёдара ведаю як чалавека неабыякавага, якому цікава нешта рабіць для іншых. Таму, калі праводзіў сустрэчу, дзе мы размаўлялі аб развіцці рэгіёнаў, запрасіў і яго. І Фёдар купіў за адну базавую гэты ўчастак з пабудовамі. У выніку паявіўся праект па адкрыцці Дзіцячага цэнтра лагічнага мыслення. Ён перамог, былі выдзелены грошы, і пачалася работа. Да апошняга я сумняваўся, наколькі гэта перспектыўна. Бо трэба было браць гэта ўсё пад сваю адказнасць і ставіць пячатку. Нават не спаў ноч, а ў восем раніцы прыйшоў у кабінет, завізіраваў і супакоіўся. Цяпер бачу, што ўсё атрымалася.

ПАД МІНСКАМ ТАНКІ ГРУКАТАЛІ...

На аэрадроме Міністэрства па надзвычайных сітуацыях «Ліпкі» гэтымі днямі курыцца пыл і дрыжыць зямля. Гэта механізаваная калона рыхтуецца да параду войскаў Мінскага гарнізона ў гонар Дня Незалежнасці, які традыцыйна пройдзе 3 ліпеня каля абеліска «Мінск — горад-герой». Адзін за адным едуць магутныя браніраваныя машыны, зенітныя ракетныя комплексы, сістэмы залпавага агню і артылерыйскія ўстаноўкі, якія стаяць на ўзбраенні ў беларускага войска. Карэспандэнты «Звязды» паназіралі за падрыхтоўкай вайскоўцаў да відовішча.

Ужо вядома, што ў складзе механізаванай калоны перад гледачамі праедуць 23 парадныя разлікі, якія будуць налічваць больш за 250 адзінак ваеннай тэхнікі. Акрамя таго, вайскоўцы сфарміруюць 18 пешых парадных разлікаў.

— Сярод іншага, у склад калоны ўвойдуць новыя і мадэрнізаваныя на айчынных прадпрыемствах узоры ваеннай тэхнікі. Гэта бронеаўтамабілі «Дракон», артылерыйская сістэма «Нона М1», бронетранспарцёр БТР-70МБ1, — паведаміў **намеснік камандуючага войскамі Паўночна-заходняга аператыўнага камандавання генерал-маёр Уладзімір КУЛАЖЫН.**

Экіпажам БТР-70МБ1 камандуе **старшы лейтэнант Яўген МІЛЕЎСКІ.** Гэта ўжо пяты парад, да якога ён рыхтуецца.

— БТР-70МБ1 быў мадэрнізаваны ў Беларусі. У ім усталяваны больш магутны рухавік, крыху відазменены корпус, зроблены двухстворчатыя люкі для большай зручнасці ўваходу і выхаду асабовага складу з баявой тэхнікі. Бронетранспарцёр атрымаў новыя тармазы і каробку перадач. Таму хоць і давялося папрацаваць падчас навучання, але ніякіх складанасцяў у кіраванні тэхнікай няма. Механіка-кіроўцу навучаюць азам спецыяльнасці тры месяцы. Гэта рух у калоне і само кіраванне бронетранспарцёрам. Калі ж салдат быў прызваны ўжо з правамі, то перавучыцца будзе нескладана. Адзінае «але» — меншы агляд і больш складаная каробка перадач. Разам з тым БТР-70МБ1 — машына вельмі манеўраная і не саступіць у гэтым звычайным аўтамабілям.

А з люка браніраванай машыны тым часам вылазіць **механік-кіроўца Мікіта ЗАЙЦАЎ.** У разлікаў — рэгламентаваны перапынак, і таму паспяваем крыху пагутарыць з салдатам:

— Я служу ўжо паўгода. Вучымся трымаць дыстанцыю, ехаць з аднолькавай хуткасцю. Гэты парад для мяне першы, але хвалявання няма. Ад спёкі, якая ўсталявалася апошнімі днямі, ратуемся кандыцыянерам. За дзень мы тут праязджаем прыкладна 10 кругоў. Кожны з іх мае працягласць у два кіламетры.

На аэрадроме «Ліпкі» вайскоўцы трэніруюцца ўжо трэці тыдзень. Тэхніка праходзіць па аўторках, серадах і чацвяргах. Па рэгламенце, падрыхтоўка тут зойме яшчэ прыкладна два тыдні. А 23 і 28 чэрвеня генеральныя рэпетыцыі пройдуць ужо непасрэдна каля стэлы ў Мінску. Агульная працягласць параднага разліку складзе каля трох кіламетраў!

Валяр'ян ШКЛЕННІК.
Фота Сяргея НІКАНОВІЧА

Сямейная газета
Выпуск № 10 (101)

ДЗЕНЬ «ДЗЯКУЙ»

Што вы робіце перад сном? Чарговы раз праглядаеце стужку навін у «Фэйсбуку» ці серыял па тэлебачанні? Складаеце план на заўтра? Я вось ужо каторы месяц, лежачы ў ложку, прамотваю ў памяці дзень, які мінуў, і дзякую. Спачатку з цяжкасцю прыгадвала пяць пунктаў, зараз жа, не паверыце, не магу спыніцца...

Гэты рытуал раю выконваць у цішыні. Заплюшчыце вочы і падумайце, каму і за што вы ўдзячныя ў дні, які адыходзіць. Падзякуйце калегу, які падстрахаваў на працы, бармену за смачную каўку, мужу ці жонцы, якія проста былі побач... Можна нават завесці дзённік удзячнасці і запісваць туды ўсе маленькія і вялікія радасці вашага жыцця. Цёплы ложак, усмешка дзіцяці, смак шакаладу, зорнае неба... Так шмат усяго, за што можна быць удзячным! Трэба проста шырэй расплюшчыць вочы і менш глядзець сабе пад ногі.

З пункту гледжання пазітыўнай псіхалогіі, удзячнасць — гэта эмоцыя, якая дае жыццёвую энергію і выдатна матывуе. Засынаючы са станоўчымі думкамі, вы настройваеце сябе на працяг ланцужка дабрыні заўтра.

У Амерыцы, дзе зараз жыве мая сястра, ёсць цудоўнае свята «Дзень дзякавання». Яго амерыканцы шануюць не менш, чым уласны дзень нараджэння. І не дзіўна, бо яно нагадвае пра важнасць адчування ўдзячнасці да людзей, лёсу, Бога. Мне падаецца, было б цудоўна зрабіць кожны дзень нашага жыцця «Днём «дзякуй». Бо, як казаў адзін індыйскі мудрэц, калі сэрца напоўнена ўдзячнасцю, любыя дзверы, якія падаюцца зачыненымі, могуць прывесці да незвычайных адкрыццяў.

Калі я расказвала пра сваю новую традыцыю знаёмым, некаторыя з іх рэагавалі скептычна. Маўляў, вядома, можна дзякаваць, калі ў цябе ўсё добра. А вось у мяне не жыццё, а выпрабаванні. Муж п'е, дзеці не апраўдалі чаканняў, начальнік несправядлівы, праца нелюбімая, ды яшчэ хваробы напаткалі... Гэты спіс можна працягваць. Ва ўсіх песімістаў ён прыблізна аднолькавы. Яны лічаць: ім няма за што дзякаваць, ды і няма каму.

Але ж найвышэйшая мудрасць і заключаецца менавіта ў тым, каб навучыцца быць удзячным нават людзям, якія зрабілі табе штосьці дрэннае, лёсу, які падкінуў чарговае выпрабаванне. Нездаволенасць жа, праверана, не прыносіць ні шчасця, ні дабра. Яна толькі замацуе вас у вашым стане.

Адна манашка, якая здзяйсняла паломніцтва, прыйшла ў незнаёмую вёску на заходзе сонца. Папрасіла прытулку на ноч, але ўсе мясцовыя жыхары зачынялі перад ёй дзверы. Яны былі іншай веры і «не маглі» пакінуць у сябе жанчыну.

Начлег манашцы дала вішня ў адкрытым полі. Ноччу было па-сапраўднаму холадна і жанчына не магла заснуць... Апоўначы яна зірнула ўгору і ўбачыла, як кветкі вішні, якія распусціліся, усміхаюцца туманнаму месяцу. У гэты момант манашка адчула ў душы неверагодную цеплыню. Яна ўстала з зямлі і зрабіла паклон у бок вёскі: «Дзякуючы гэтым людзям я засталася без даху над галавой і знайшла саму сябе ноччу пад квітнеючай вішняй і туманным месяцам».

Жыццё цудоўнае. Кожны момант мае для нас тысячу падарункаў. Але мы так часта зацыкліваемся на няўдачах і на благім (замест таго, каб падзякаваць за чарговы ўрок), што не заўважаем іх. Паспрабуйце прымаць усё, што прыносіць жыццё, з удзячнасцю і паглядзіце, што атрымаецца...

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

■ Сакрэт поспеху

«НЕ ЎЯЎЛЯЮ СВАЙГО ЖЫЦЦЯ БЕЗ ГРОШАЙ»

Як пінчанка, стрыгучы сабак, зарабіла сабе на лецішча ды машыну

Тамары Мазоль усяго 30, але яна ўжо з'яўляецца топавым грумерам у нашай краіне (спецыяліст, які займаецца доглядам вонкавага выгляду жывёл. — Аўт.). Дзяўчына не раздумваючы пагадзілася падзяліцца сакрэтам свайго поспеху. Сустрэліся мы зранку, пасля яе трэніроўкі па тайландскім боксе.
Ім Тамара займаецца ўжо сёмы год. Нават летась заняла трэцяе месца на чэмпіянаце рэспублікі. На гадзінніку 11.00, а дзяўчына паспела не толькі патрэніравацца, але і крыху папрацаваць. «Пакуль чакала вас, абнавіла ў «Інстаграме» тры акаўнты. Змясціла новыя прыгожыя фотаздымкі, падпісала іх, паставіла хэштэгі і зрабіла пераадрасацыю ва ўсе сацсеткі. Раблю гэта, як толькі з'яўляецца вольная хвілінка. Мне трэба пастаянна нагадваць пра сябе. Я ж не толькі сабак стрыгу, але і вучу гэтаму майстэрству іншых. Акрамя таго, займаюся развядзеннем дэкаратыўных вожыкаў».

(Заканчэнне на 5-й стар. «СГ».)

«Ператварыць» сабаку ў тыгра? Лёгка!

■ Вам і не снілася...

КАХАННЕ БЕЗ УЗРОСТУ

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.
Галіна Сяргееўна і Іван Майсеевіч пазнаёміліся чатыры гады таму...

Кажуць, калі жанчына не паспела выйсці замуж да 30 (у кожнай сям'і свая «мяжа невяртання»), — пішы прапала. Сядзець табе, моцнай і незалежнай, у акружэнні катоў і адзінока ўсхліпваць пад меладрамы. Але жыццё паказвае, што сустрэць свайго чалавека ніколі не позна. Летась, напрыклад, каля тысячы беларусак пабраліся шлюбам пасля 60 гадоў. Вядома, пазнаёміцца на пенсіі з прадстаўніком супрацьлеглага полу становіцца складаней, але ж магчыма! Тым больш быць адзінокім шкодна для здароўя. Навукоўцы з Каліфарнійскага ўніверсітэта прыйшлі да высновы, што ў пажылых, якія адчуваюць сябе пакінутымі, рызыка памерці раней павялічваецца на 10 працэнтаў. Таму мы сабралі некалькі гісторый пра тое, як знайсці спадарожніка, калі табе крыху «за».

(Заканчэнне на 4-й стар. «СГ».)

■ Гэта па-нашаму!

Ці задумваліся вы аб тым, што губляюць дзеці, якія растуць без казак? Займальныя сюжэты дапамагаюць выхоўваць малечу. У казках гаворыцца пра сяброўства, бескарыслівую дапамогу, імкненне да справядлівасці, асуджаюцца няўдзячнасць і здрада, высмейваюцца фанабэрыя, зайздрасць, баязлівасць, гультайства.

РАСКАЖЫ, БАБУЛЯ, КАЗКУ

А як не сказаць пра сакавітую, вобразную, багатую на трапныя параўнанні і характарыстыкі мову беларускіх казак! Між іншым, ці ўпэўнены вы, што ўмееце іх расказваць? Калі б толькі чулі сапраўдных майстроў гэтага жанру, якія сабраліся на міжнародным форуме казкі ў Акадэміі навук, зразумелі б, што пры дапамозе казачнай гісторыі можна і насмяшыць, і расчуліць, перадаць прыгажосць прыроды, пазнаёміць з народнымі традыцыямі. Нават адну і тую ж казачку можна расказваць па-рознаму, дадаваць новыя дэталі, уплятаць у яе песні.

Радуе, што ў розных кутках Беларусі краязнаўцы, педагогі і нават бібліятэкары спрабуюць «раскручваць» беларускую казачную спадчыну. Напрыклад, на Любаншчыне ладзіцца фестываль казкі, а ў мінулым годзе выйшла шыкоўная кніга з чароўнымі гісторыямі, запісанымі ў розных вёсках раёна.

Ларыса Рыжкова з Міханавіцкага дома фальклору ведае, як паднесці казку дзеткам.

У Міханавіцкім доме фальклору казкі не толькі збіраюцца, але і выконваюцца сучаснымі дзеткамі. «У іх разбіраецца шмат цікавых сітуацый. Праз нeверагодныя гісторыі дзеці пазнаюць жыццё, — расказвае **кіраўнік узорнага фальклорнага ансамбля «Калыханка» Ларыса РЫЖКОВА.** — На казках я вучу малых адчуваць народную інтанацыю, працаваць з голасам. Песенькі, што дадаюцца ў сюжэты, — гэта коды, допускі ў гісторыю, дзеці іх вельмі любяць. Дарэчы, дзякуючы ім казкі лепш запамінаюцца. Калі гэтыя малыя вырастуць, ім будзе што расказаць сваім сынам і дочкам».

Між іншым, казку можна задзейнічаць не толькі ў педагагічным працэсе. Чаму б яе не выкарыстоўваць у турыстычнай галіне? Акрамя фестываляў можна ладзіць спаборніцтвы казачнікаў — напрыклад, у Расіі праводзіцца «казкабатл».

Казка тоіць яшчэ мноства сакрэтаў. «Гэта неспазнаны сусвет, у якім столькі пунктаў, комплексаў, сувязяў, якія нават на сённяшнім этапе развіцця фалькларыстыкі і іншых навук мы яшчэ не можам растлумачыць. Казкі вучаць класіфікаваць свет, адказваць за сябе, выжываць, плюс, як сцвярджаюць псіхолагі, у казачных гісторыях вельмі вялікі пласт падсвядомага, што ўвасабляецца ў вобразах, сюжэтах», — заўважае **Таццяна ВАЛОДЗІНА, загадчык аддзела фалькларыстыкі і культуры славянскіх народаў Цэнтра даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі.**

Некаторым казкам, што сустракаюцца ў Беларусі, тысячы гадоў. У часы Вялікага Княства Літоўскага і Рэчы Паспалітай на нашу тэрыторыю трапіла вялізная колькасць вандроўных еўрапейскіх сюжэтаў, у нас яны набылі свае дэталі, але захавалі выразную замежную аснову, каларыт. Зразумела, ёсць у нас і адметныя казкі — напрыклад пра асілкаў. Існуе шмат легендарных сюжэтаў пра тое, як такія персанажы мянялі ландшафт: насыпалі горы, перакідваліся камянямі, молатамі. Таксама на Беларусі можна сустрэць шэраг непаўторных гісторый пра жывёл. Але дзіва: казкі пра зуброў у беларусаў не было, і наогул гэтая жывёліна не была прадстаўлена ў міфалогіі, яе няма ні ў загадках, ні ў песнях. Затое другі персанаж, які зараз моцна тыражуецца, — бусел, — быў задзейнічаны ў самых розных жанрах. Легенда пра бусloў (калі чалавек ператвараецца ў птушку) вядома па ўсёй тэрыторыі Беларусі ў шматлікіх варыянтах. Часам у бусла нават ёсць імя — Адам (або Сцяпан, Іван). Гэта легенда паўтарае класічны міф пра Пандору. Нават існуе гіпотэза, што гісторыя пра бусла больш старажытная, бо звязаная з канкрэтнымі, а не абстрактнымі з'явамі. Нагадаю, што бусел выпускае з торбачкі жаб, змей, а Пандора — злосць, зайздрасць і г. д...

Сёння казачная спадчына чакае і сваіх даследчыкаў, і сваіх прыхільнікаў. Яно і не дзіва, бо, кажуць, казка — як галаграма — той выпадак, калі праз малое можна спазнаць увесь свет.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ

■ Жыццёвае

Фота носіць ілюстрацыйны характар.

ЧЫРВОНЫ ВУГОЛЬЧЫК

Чырвоны Вугольчык жыў у печы, колькі сябе помніў. Печка была старая, даўно зробленая з чырвонай цэглы працавітымі рукамі дзеда Васіля. Звонку яна была абкладзена гладкай белай кафляй, якая ад часу патрэскалася, дзе-нідзе абвальвалася, грукаючы аб падлогу і рассыпаючы па ёй рудаватыя гліняныя пясчынкі.

Калі адчынялася засланка печы, Чырвоны Вугольчык мог бачыць хату. Яна была прасторная, са слядамі колішняй утульнасці, але цяпер запушчаная і недагледжаная. Падлогу рэдка мялі, яшчэ радзей мылі. Рабіў гэта звычайна за ўсё Косцік. Шпалеры на сценах месцамі адышлі, месцамі адарваліся. Дзесьці выцвілі, дзесьці забрудзіліся. Фіранкі на вокнах таксама прасіліся, каб іх змянілі і вымылі. «Дзіўна, — думаў Чырвоны Вугольчык, — не так шмат часу трэба, каб навесці тут парадак. Чаму вялікія людзі гэтага не зробяць?»

Людзей у хаце было пяцёра: двое вялікіх і трое малых. З вялікіх найчасцей Вугольчык бачыў Сямёна і Анжэлу...

Чырвоны Вугольчык памятаў той час, калі гаспадарамі ў хаце былі дзед Васіль і бабуля Наста. Раніцай адчынялася засланка і клапатлівыя спрацаваныя рукі запальвалі агонь, ставілі варыцца ежу сабе і невялікай гаспадарцы: курам і парсючку. З печы Вугольчыку было відаць, як дзед Васіль прыносіў дровы і ішоў па ваду, як дружна сям'я сядала за стол і снедала. Побач з бацькамі сядзелі падрослыя сыны. Хутка старэйшы з'ехаў у горад, вывучыўся ды там і застаўся. Малодшы Сямён пасля арміі вярнуўся ў бацькоўскі пасёлак. Дзеда Васіля да таго часу ўжо ў жывых не было.

— Сынок, — пачуў аднойчы Вугольчык ласкавы голас бабулі Насты, — не атрымалася з паступленнем — давай уладкоўвацца на працу хоць куды.

— Паспею яшчэ, — лянiва адгукнуўся Сямён.

Працаваць хлопец сапраўды не спяшаўся. Ён часта кудысьці сыходзіў, прыходзіў дзіўным, кіруючыся да ложка, ледзь трымаўся на нагах, падаў і засынаў. Спаў да абеда, ізноў кудысьці ішоў, і ўсё паўтаралася. Штосьці змяніць не дапамагалі ні ўгаворы, ні плач, ні сварка бабулі Насты. Сямён не жадаў працаваць, затое любіў ужываць напой з назвай «гарэлка». Чырвоны Вугольчык ведаў цяпер, што гэта ад яе хлопец рабіўся такі дзіўны.

Аднойчы Сямён прывёў у хату маладую жанчыну з хлопчыкам, аб'явіўшы, што гэта яго «баба» і цяпер яна са сваім сынам будзе тут жыць.

Спачатку Чырвоны Вугольчык узрадаваўся: бабулі Насце ўжо стала цяжка спраўляцца з гаспадаркай, Анжэла будзе дапамагаць, можа, і Сямён зменіцца на лепшае. А яшчэ Вугольчыку надта ж спадабаўся Анжэлін сынок Косцік. Так і было, але нядоўга. Аказалася, што радасць Вугольчыка была паспешлівай, бо дзіўны напой «гарэлка» Анжэле чамусьці таксама вельмі спадабаўся.

Хутка не стала ў хаце і бабулі Насты: не перажыла маці ўсё, што тут адбывалася... Затое з'явіліся дзве маленькія дзяўчынкі — Ленка і Люська, дочкі-блізняткі.

Цяпер усё часцей не Анжэліны рукі бачыў раніцай Чырвоны Вугольчык, а Косцікавы. Малы, як умеў, распальваў печ, чым было — карміў сястрычак і бег у школу.

Зараз у хаце ледзь не штодня бывалі чужыя людзі. Яны былі вельмі розныя. Шумныя мужчыны і жанчыны з'яўляліся пераважна ўвечары. Сядалі за стол, пачыналі гучна размаўляць, лаяцца, бывала, біцца... Ад гэтага прачыналіся маленькія Ленка з Люськай, і да Вугольчыка даносіўся іх спалоханы плач.

Удзень прыходзілі іншыя людзі. Па двое, па трое. Чырвоны Вугольчык усіх іх ужо вывучыў. Часцей за ўсіх прыходзіла Косцікава настаўніца. Яна ўшчувала Сямёна і Анжэлу, гаварыла пра сем'і, якія знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы... Чырвоны Вугольчык мала што разумеў, але ён адчуваў дабрыню і бездапаможнасць настаўніцы ў гэтай бядзе: Сямён і Анжэла слухалі, ківалі, згаджаліся, але нічога ў хаце не зрушвалася ў лепшы бок. Разам з настаўніцай нярэдка быў мужчына ў зеленаватай форме — пажарны інспектар Іван Пятровіч. Ён часта вымаўляў незразумелыя словы «пажарны апавяшчальнік», кажучы, што ён павінен быць у хаце. Часам бываў і ўчастковы міліцыянер...

Леначка і Люська ўжо навучыліся хадзіць. Чырвоны Вугольчык з задавальненнем слухаў іх вясёлы шчэбет, калі прыходзіў са школы Косцік. Ён сумаваў, чуючы спалоханы плач малых падчас вячэрніх застольляў вялікіх людзей.

Час ішоў, малыя раслі, дарослыя не мяняліся... Больш таго, яны цяпер маглі пакінуць дзяцей адных нават на ноч.

Аднойчы Чырвоны Вугольчык прыдрамаў пасля доўгай ранняй работы: Косцік паліў у печы перад школай. У хаце былі толькі малодшыя дзяўчаткі. Вялікія людзі з учарашняга дня некуды зніклі, як гэта часта цяпер бывала. Вугольчык праз дрымоту чуў, як сястрычкі гаманілі, елі пакінуты Косцікам сняданак, гулялі. Але цацак у хаце амаль не было, і дзяўчаткі засумавалі. Раптам быццам хтосьці штурхануў Вугольчыка і ён прачнуўся: засланка была адсунута і ў печ пазіраў цікаўны мурзаценькі тварык Люські. Чырвоны Вугольчык занерваваўся, бо раней малыя не падыходзілі так блізка да печы, тым больш не чапалі засланкі. Да Вугольчыка пацягнулася ручка з зацiснутым у ёй ліпавым прутком. «Не руш мяне, калі ласка, — хацелася крыкнуць Вугольчыку, — гэта вельмі небяспечна!»

— Ленка, памазы мне! — данёсся да Вугольчыка Люсін галасок. — Я не магу яго дастаць!

— Сто дастаць? — адгукнулася Леначка.

— Вось гэтую ялкую стуцьку. Глянь, яна свеціцца цылвоненькім!

— Залаз! Бягу, бягу!

Вугольчык не паспеў азірнуцца, як, падштурхнуты прутком, апынуўся на бруднай драўлянай падлозе. Ён адчуваў, як на паветры пачынае наліваццa моцнай разбуральнай сілай, і не хацеў гэтага. Ды малыя незнарок скінулі на падлогу яшчэ і ручнік, які вісеў каля печы. Полымя ўспыхнула адразу, і ратунку ад яго ўжо не было.

— Лена, хавайся, тут голаца, — крычала Люся і цягнула сястру за руку.

«Толькі не туды! — хацелася крыкнуць Чырвонаму Вугольчыку. — Не пад ложак! Бяжыце ад мяне на вуліцу!»

Ды дзецям, якія прывыклі быць у хаце, здавалася, што пад ложкам, дзе яны часта хаваліся ад дарослых лаянак і боек, быў самы надзейны прытулак... Здавалася да таго часу, пакуль ад дыму яны не пачалі губляць прытомнасць...

...Чырвоны Вугольчык, які ператварыўся ў шалёнае полымя, не ведаў, што толькі дзякуючы суседзям, якія, на шчасце, былі дома, ратавальнікі былі выкліканы своечасова. За імі прыехала і хуткая дапамога. Дзяўчатак з цяжкімі апёкамі даставілі ў бальніцу. У хуткім часе яны разам са старэйшым братам Косцікам апынуліся ў інтэрнаце, бо Сямёна і Анжэлу пазбавілі бацькоўскіх правоў.

У прасторнай, калісьці шчаслівай хаце ўсё нагадвала аб ранейшай трагедыі, ды за гэтым не было камуназіраць: Чырвоны Вугольчык ужо знік...

Вольга ШВЕДАВА-ЮНІЦКАЯ

■ Далікатная тэма

Сямейная пошта

КАСМІЧНЫ ЦІСК ЗНІК,

або Што бывае з мамай пасля родаў

Я заўсёды веру ў лепшае. І яно ў маім жыцці ўжо адбылося: нарадзілася і выжыла дзіця. Сёлета восенню я адсвяткую два гады змены свайго статусу: стала мамай цудоўнай дзяўчынкі. Тэма, якую я хачу ўзняць, вельмі далікатная, пра яе, на жаль, мала хто гаворыць. Тым не менш лічу сваім доўгам падзяліцца выпрабаваннямі, якія перажыла, каб іншыя ведалі, што часам здараецца з жанчынамі пасля родаў.

ЦІ ЧУЛІ ВЫ ПРА ПРЫЭКЛАМПСІЮ?

Адразу раскажу вам пра такую з'яву ў гінекалогіі, як прыэклампсія. Гэта цяжкае ўскладненне падчас цяжарнасці, якое ў некаторых выпадках пагражае жыццю маці і немаўляці. Прырода яго да канца не высветлена. Ёсць розныя тэорыі. Але, лічу, кожнай будучай маме важна ведаць пра прыкметы прыэклампсіі: высокі ціск, моцныя ацёкі па ўсім целе, наяўнасць бялку ў мачы. Калі ў вас знайшлі гэтыя прыкметы разам ці паасобку, абавязкова звярніцеся да свайго доктара. І гэта не банальная перастрахоўка! Прыэклампсія непрадказальная! У цяжкіх выпадках узнікаюць сутаргі, павышаецца і трымаецца высокі ціск і, калі своечасова не прыняць меры, могуць загінуць маці і ненароджанае дзіця.

Нягледзячы на мае дыягназы па шчытападобнай залозе і гарманальны дысбаланс, я зацяжарыла даволі хутка. Сваё дзіцятка хацела і ўжо любіла. Усю цяжарнасць хадзіла з нармальным ціскам, пра які часам жартавала ў паліклініцы: «Як там мой касмічны ціск?» (120/80 рт. сл. — **Аўт.**). Праз тыдзень пасля пачатку афіцыйнага дэкрэта здарылася нечаканае, мая клінічная сітуацыя рэзка змянілася. Тэрапеўт, гледзячы на вялізны ўзровень бялку ў мачы і на ціск 160/90, заазначыла, што ў мяне пачалася прыэклампсія і патрэбна тэрміновая шпіталізацыя. Так я трапіла ў рэанімацыю 1-й гарадской клінічнай бальніцы (далей — ГКБ). Пераначавала пад крапельніцамі з моцнымі лекамі, а раніцай, калі больш-менш стабілізаваўся ціск, мяне перавялі ў аддзяленне паталогіі цяжарнасці. Што я рабіла ў бальніцы? Здавала аналізы, хадзіла на розныя ўколы, мерала ціск па тры разы на дзень і г. д. Але значных паляпшэнняў не было. На сёмы дзень лячэння сабралі кансіліум, на якім сказалі, што мяне трэба экстранна аперыраваць. Як аказалася, ад прыэклампсіі цяжка выратавацца, маўляў, хіба што пры ўмовах поўнага кантролю за вагой і вядзення здаровага ладу жыцця. Увогуле я за гэтымі паказчыкамі сачыла, але што здарылася, тое здарылася. Галоўнае, ведайце: калі ўсё пайшло насуперак нармальнаму ходу цяжарнасці і ёсць пагроза вам і вашаму дзіцяці, тады замест звычайных родаў згаджайцеся на кесарава сячэнне і абавязкова слухайце парады дактароў!

У час шпіталізацыі ў мяне толькі пачынаўся 33 тыдзень. У нядзелю стала горш, і тады правялі аперацыю, у выніку якой нарадзілася дачка. Вельмі малога росту і вагі — яе адразу паклалі ў аддзяленне экстраннай дзіцячай рэанімацыі. Я дала згоду на правядзенне ўсёй неабходнай тэрапіі. Дзіця выхадзілі ў 1-й ГКБ і таксама, праз пару тыдняў, у РНПЦ «Маці і дзіця». Ужо пазней, калі ў паўгода дачцэ зрабілі камп'ютарную тамаграфію лёгкіх падчас абструктыўнага бранхіту, я даведалася, што з-за няспеласці лёгкіх засталіся вобласці змярцвелай тканкі. У шэсць месяцаў яе паклалі ў Гарадскую дзіцячую інфекцыйную клінічную бальніцу, ёй было цяжка дыхаць. Але бранхіт, які тады развіваўся на фоне паталогіі лёгкіх, было немагчыма вылечыць у хатніх умовах. Толькі гэта не самае страшнае. Ад прастуды немаўля можна зберагчы, і лёгкія з узростам папаўняюцца ў аб'ёме. А вось калі ў такіх неданошаных дзетак узнікаюць праблемы з апорна-рухальным апаратам ці мозгам (ацёкі, ціск), усё становіцца значна больш складаным. Дзякуй богу, у нас усё добра і такіх страшных дыягназаў няма.

ГЭТА НЕ ПРЫСУД

Медыкі ацанілі стан дзіцяці пры нараджэнні даволі добра: 8 з 10 балаў паводле шкалы Апгар. Гэта цудоўна! Я нават дамовілася пахрысціць дачушку на трэці дзень жыцця ў рэанімацыі, чым была вельмі ўсцешана. Сваякі заказвалі саракавусты аб здароўі маці і дзіцяці ў цэрквах. Усё б добра, але ў мяне пачаўся нервовы зрыў, я перастала спаць, стала трывожнай. Нягледзячы на тое, што ў цэлым сітуацыя была нармальнай, у мяне працягваў трымацца ціск. У выпадку з прыэклампсіяй гэта здараецца: адразу пасля родаў становіцца лягчэй, але для поўнай нармалізацыі стану патрэбны час. Чаму пачаліся праблемы? Я ляжала ў агульнай палаце з мамамі і іх дзецьмі, якія днём спалі, а ноччу не давалі спакою. Пры маім дыягназе трэба было захоўваць спакой, нармальна есці і высыпацца. Я хадзіла на працэдуры, як усе, але не прызнавала, што настаў час звярнуцца да псіхолага ці псіхіятра. Вельмі стамлялася, у галаве з'явіліся негатыўныя думкі. І настаў дзень і час, калі гэта заўважылі дактары. Таму я была накіравана на далейшае стацыянарнае лячэнне ў РНПЦ псіхічнага здароўя. Ведайце, што гэта не прысуд, проста так часам здараецца.

У псіхіятрычнай клініцы было не страшна. Мяне лячылі ад пасляродавай дэпрэсіі. Я была гіперактыўнай, выяўлялася хутчэй не дэпрэсія, а неўроз. Я ўдзячная свайму доктару, якая ўважліва ставілася да сітуацыі, дапамагала мне разабрацца ва ўсім.

Акрамя мяне, у аддзяленні закрытага тыпу былі яшчэ тры такія мамы. Адна трапляла сюды пасля кожных родаў. Адзінае, чаму я там была зусім не рада, гэта спыненню лактацыі дзеля нармалізацыі ўзроўню гармонаў. Разумееце, я ўвесь час сцэджвала малако, спадзявалася, што змагу хоць бы з бутэлькі карміць дачку. Гэта было для мяне жудасным момантам, і мой доктар некалькі разоў размаўляла са мной на гэтую тэму.

Зараз часта ўзгадваю той перыяд, але галоўнае веру, што любое выпрабаванне даецца чалавеку па сілах. У сваю чаргу ўсім чытачам газеты, асабліва цяжарным жанчынам, жадаю быць здаровымі і берагчы сябе дзеля будучых дзетак.

Кацярына ВЯРГЕЙЧЫК, *г. Мінск.*

❍ **Каментарый загадчыка аддзялення паталогіі цяжарнасці 1-й ГКБ г. Мінска Сяргея ПАЦЭЕВА:**

— Ёсць ускладненні цяжарнасці, якія могуць прывесці да цяжкіх, непапраўных наступстваў. Да такіх можна аднесці і гіпертэнзіўныя расстройствы, адно з якіх — прыэклампсія. Раней гэта ўскладненне называлася «гестоз», «позні таксікоз». І хоць памянялася класіфікацыя, прычына прыэклампсіі дагэтуль да канца не вядома. Тым не менш дзякуючы дасягненням медыцынскай навукі ўдалося дабіцца станоўчых зрухаў у дыягностыцы і лячэнні гіпертэнзіўных расстройстваў.

Прачытаўшы аповед нашай былой пацыенткі, хацелася б сказаць вось пра што. Мы памятаем усе нашы перамогі, асабліва калі гэта перамога была выпакутавана і дазволіла даць доўгачаканае дзіця бацькам, захаваць здароўе маме. Яшчэ ўспамінаецца тое, што Кацярына безумоўна давярала нам, выконвала ўсе прызначэнні, была нацэлена на станоўчы вынік. Думаю, што такое супрацоўніцтва ўсяго медыцынскага персаналу радзільні, цяжарнай і яе сваякоў дазволіла атрымаць поспех.

Вельмі прыемна, калі нават праз некаторы час былыя пацыенткі, іх родныя і блізкія дзякуюць нам. Мы, у сваю чаргу, кажам: прыходзьце да нас яшчэ, дзяцей шмат не бывае.

■ На свае вочы

АДНОЙЧЫ Ў ВЯЛІЗНЫМ ГОРАДЗЕ

Першы сямейны 3D-спектакль сабраў поўную залу

Мне пашчасціла трапіць на чарговую прэм'еру сямейнага інклюзіў-тэатра «і» — спектакль «Аднойчы ў вялізным горадзе». У глядзельнай зале быў сапраўдны аншлаг — ніводнага вольнага месца. Паглядзець п'есу прыйшло больш за 600 чалавек. На свае вушы чула, што за пяць хвілін да таго, як акцёры выйшлі на сцэну, некалькі сем'яў упрошвалі жанчын, якія правяралі білеты, пусціць іх у залу. Гатовыя былі глядзець спектакль стоячы.

І я іх цалкам разумею. Пастаноўка, аналагаў якой яшчэ не было ў Беларусі, сапраўды ўразіла. Па-першае, сваімі неймавернымі, казачнымі 3D-дэкарацыямі. Па-другое, вялікай колькасцю акцёраў — на сцэну выйшла больш за 100 чалавек, у тым ліку і з аўтызмам. «Фішкай» спектакля стала і тое, што некаторыя дзеці выступалі разам са сваімі бацькамі. У прыватнасці, амаль у поўным складзе была прадстаўлена творчая сям'я Жыбуляў. «Асабіста для нашай сям'і спектакль незвычайны яшчэ і тым, што на сцэне разам з мамай Верай і братам Кастусём упершыню з'явіцца і наш малодшы сын Эрык, ён дэбютаваў у ролі маленькага Ісуса!» — адзначыў **паэт і літаратуразнаўца Віктар ЖЫБУЛЬ.**

П'еса пастаўлена па матывах фантастычнага апавядання Фёдара Дастаеўскага «Хлопчык у Хрыста на ёлцы». Дарэчы, яна не толькі пра ёлку, у ёй шырэйшая праблематыка — таму вельмі добра глядзіцца і цяпер, у канцы вясны.

У аснове сюжэта — гісторыя маленькага хлопчыка, які перад Калядамі страціў бацькоў і застаўся адзін у вялікім горадзе без шанцаў на дапамогу. Нечаканая адбываецца цуд — сірата трапляе на свята да Хрыста і анёлаў, дзе атрымлівае надзею на лепшую будучыню для сваёй душы. Спектакль вельмі глыбокі, філасофскі. Пра дабро і зло, абыякавасць і дабрыню, пра адзіноту ў вялізным горадзе ды тое, як гэта — быць не такім, як усе...

Дарэчы, паэтка, перакладчыца і музыкант Вера Жыбуль не толькі сыграла ў спектаклі ролю Маці Ісуса. Менавіта яна і адаптавала твор Дастаеўскага на беларускую мову. У прыватнасці, у п'есе гучалі вершы Наталлі Арсенневай і песня на словы Казіміра Сваяка. На мой погляд, своеасаблівым упрыгажэннем пастаноўкі сталі душэўныя карціны мастачкі Ганны Сілівончык. Акрамя таго, парадавала вялікая колькасць аўтэнтычных касцюмаў і іншых элементаў.

— Гэта ўжо пяты спектакль нашага тэатра і, напэўна, самы складаны і ў мастацкім, і ў тэхналагічным плане, — адзначыла **мастацкі кіраўнік інклюзіў-тэатра Ірына ПУШКАРОВА.** — Мы не проста напісалі п'есу па матывах вядомага апавядання Дастаеўскага, а пастараліся прыўнесці ў яе часцінку беларускай культуры: і беларускую мову, і беларускія абрады ды традыцыі. Я вельмі ўдзячная кампаніі velcom, якая вось ужо больш за два гады падтрымлівае пастаноўкі нашага тэатра. Без іх нічога не атрымалася б.

— Мы плануем і далей прасоўваць у Беларусі ідэю фарміравання інклюзіўнага грамадства, якое прымае людзей незалежна ад дыягназу, — дадаў **начальнік аддзела карпарацыйных камунікацый velcom Мікалай БРЭДЗЕЛЕЎ.**

Падчас спектакля маленькі Эрык так салодка спаў, што некаторыя гледачы былі ўпэўнены, што на руках Вера Жыбуль трымае лялька.

Спецыяльна на прэм'ерны паказ прыехаў **рэжысёр галандскага тэатра Kazou для дарослых акцёраў з расстройствамі аўтычнага спектра (далей — РАС) Ханс САЛЕМІНК.**

— Я ўжо больш за 28 гадоў займаюся з дарослымі акцёрамі з РАС, але аналагаў таго, што робіць сямейны інклюзіў-тэатр «і», нідзе больш не сустракаў. Два гады таму, калі ўпершыню прыехаў у Мінск і трапіў на іх спектакль, нават не змог распазнаць на сцэне ўсіх акцёраў з асаблівасцямі, — адзначыў Ханс Салемінк. — Тое, як працуюць над сацыялізацыяй асаблівых дзяцей у вашай краіне, сапраўды ўнікальна. Спадзяюся, што ў будучыні мы зможам стварыць сумесны праект з удзелам двух тэатраў. Зараз вядзём перагаворы.

Калі вы хацелі, але па нейкай прычыне не трапілі на 3D-спектакль, не засмучайцеся. Арганізатары абяцаюць, што сёлета «Аднойчы ў вялізным горадзе» яшчэ пакажуць як у сталіцы, так і ў абласных гарадах.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК

■

ЗА ЧАТЫРЫ ГАДЫ — НІВОДНАЙ СВАРКІ

Пенсіянеры пазнаёміліся ў інтэрнаце і жывуць душа ў душу

«Усе ў інтэрнаце зайздросцяць нашаму сяброўству. Кажуць, мы добрая пара», — какетліва ўсміхаецца Галіна МАЦЮХІНА. Галіне Сяргееўне 94 гады. Яе спадарожніку Івану КАСЦЕВІЧУ — 87. Чатыры гады таму яны пазнаёміліся ў Рэспубліканскім інтэрнаце ветэранаў вайны і працы. З таго часу і не расстаюцца.

Разам пара выходзіць «падыхаць» на прыступкі — далей ужо не хапае сіл.

Фота Марыны БЕГУНКОВАЙ.

Пенсіянераў мы застаём на лаўцы на ганку інтэрната. «Мы тут загараем, — смяецца Іван Майсеевіч. — Пераказваем адно аднаму свае жыццё».

А расказаць кожнаму ёсць што. Іван Майсеевіч родам з Гродна, але шмат гадоў пражыў у Прыбалтыцы. Апынуўся там, бо не змог паступіць на радзіме ў тэхнікум: ён малалетні вязень, быў падчас вайны ў Германіі, а такіх установы адукацыі набіраць не хацелі. Вось мужчына і з'ехаў у Рыгу. Ажаніўся там, дзяцей выгадаваў, але грамадзянства так і не атрымаў: яго давалі толькі тым, хто ў Латвіі нарадзіўся. Таму вярнуўся ў Беларусь.

днёвы бок выходзілі. Летам мы з мужам «гінулі»: так спякотна было. Вырашылі сюды на тры месяцы пераехаць — і затрымаліся. Муж толькі год тут пабыў — памёр пасля інсульту. Цяжка гэта перажывала: мы ж усё жыццё разам.

Галіна Сяргееўна запрашае нас да сябе ў пакой. На сценах — фатаграфіі бацькоў і ўнукаў, на стале — букет бэзу. «Іван на кожнае свята мне кветкі дорыць, — хваліцца. — Да гэтага цюльпаны ў вазе стаялі. А неяк на Камароўцы букет купіў — я такіх прыгожых кветак нават не бачыла ніколі, хоць раней агарод саджала і ўсе сарты ведаю».

Амаль увесь дзень яны праводзяць разам. Глядзяць тэлевізар, абмяркоўваюць праграмы. Іван Майсеевіч, у якога зрок лепшы, чытае газеты, а потым пераказвае Галіне Сяргееўне самае цікавае.

— Ёсць у нас любімае месца — там далей, на тэрыторыі інтэрната, тры бярозы растуць. Але цяпер пешыя шпацыры ў нас рэдкія — хадзіць цяжка, — кажа пенсіянер. — У асноўным сядзім на вуліцы. Я заходжу па Галіну, забіраю яе. Падпарадкоўваецца, крочыць ззаду.

— Бо я чалавек, які ўсё жыццё некаму падпарадкоўваўся, — усміхаецца жанчына. — Іван даглядае мяне, робіць гарбату, каву. Калі ўнукі прыязджаюць, стол нам накрывае.

— Думаю, заўтра з'езджу на базар, — успамінае пра гаспадарчыя справы Іван Майсеевіч і тлумачыць: — У нас адзін халадзільнік на дваіх. Што з прадуктаў купляю? Мы мяса любім. Часам кумпячкі курыныя бяру — іх у мікрахвалёўцы лёгка гатаваць. Галіна яшчэ аматар селядца і марожанага, а я дыябетык — марожанага не ем. Мы ўжо вывучылі густы адно аднаго.

евіч. — У яе ж поўная шафа адзення: там сукенак сем—восем. А яна прывыкла да таго, у чым зараз сядзіць, кажа, ёй і ў гэтым добра.

— Вядома, у мяне шмат сукенак. Я ж працавала начальнікам вылічальнага цэнтра на «Гарызонце» — адна жанчына сярод мужчын! Вось і прыбіралася, — парыруе Галіна.

Як яшчэ бавяць час пенсіянеры? Іван Майсеевіч, напрыклад, у камп'ютары сядзіць. Адна з любімых праграм — караоке.

— Да 70-годдзя Перамогі, здаецца, давалі выплаты — 350 рублёў. Я тады і купіў камп'ютар, — успамінае суразмоўнік. — Хацеў на курсы пайсці, каб паказалі, як ім карыстацца, але яны вячэрнія, няма чым з Мінска прыехаць сюды. Таму мяне школьнікі навучылі, якія тут побач у дамах жывуць. А Галіна планшэтам карыстацца ўмее, з дачкой па «скайпе» размаўляе. Але самы любімы занятак у яе — гэта сон, — жартуе.

— Сплю шмат, дзяўчаты, — не адмаўляе пенсіянерка. — Відаць, таму, што некалі многа працавала.

Любімы занятак Івана Касцевіча — «пасядзець у камп'ютары».

Жонкі Івана Майсеевіча даўно не стала, гадоў 30 таму.

— Атрымалася так, што яна запіла, таму і рана памерла. Звычайна жанчыны скардзяцца, што мужчыны п'юць, — у мяне ўсё наадварот... Можа, і я ў нейкай ступені вінаваты, што працаваў шмат, рэдка дома бываў. Гадоў 15 мы жылі цудоўна, а потым школьныя сяброўкі жонкі прыехалі. Тыя любілі выпіць і яе ўцягнулі...

Галіна Сяргееўна — мінчанка. У вайну дапамагала ў падполлі, потым у партызанскім атрадзе. А пасля Галіну адправілі на арганізацыю музея Вялікай Айчыннай вайны. Жанчына ўспамінае, як яны рамантавалі чатырохпавярховы разбіты корпус, збіралі экспанаты.

У інтэрнаце пенсіянерка жыве дзевяць гадоў.

— У мяне кватэра была на сёмым паверсе, і вокны на паў-

Яшчэ адзін падарунак Івана Майсеевіча — наручны гадзіннік, які гаворыць. Галіна Сяргееўна пасля цяжкай хваробы дрэнна стала бачыць, а так можа паслухаць, які цяпер час.

— Але Галіна больш мяне віншуе, чым я яе. Яна багацейшая, — смяецца Іван.

Жывуць пенсіянеры ў асобных пакоях. Кажуць, іх хацелі пасяліць разам, але яны пабаяліся, што пасварацца, калі з'едуцца, і адмовіліся. У гэтым справа ці не, але за чатыры гады, што пара знаёмая, не было ніводнай сваркі.

Цікавімся: няўжо Івана Майсеевіча не спрабавалі перамяніць іншыя жанчыны? Мужчын жа ў інтэрнаце мала. Пенсіянер бянтэжыцца: не заўважаў нават. А Галіна Сяргееўна ўсё бачыла. «Калі з ім пазнаёмілася, нешта сяброўак у мяне менш стала... Але і мне мужчыны знакі ўвагі аказвалі, хоць я старэйшая. Падабалася многім».

Заўсёды ў пакоі Галіны Сяргееўны — кветкі ад Івана Майсеевіча.

— І характары, — дадае жанчына. — Вось Іван спакойны чалавек, уступчывы.

— І Галіна такая ж. Мы, напэўна, таму і сышліся, што падобныя.

Пытаемся ў Галіны Сяргееўны, ці прыбіраецца яна на спатканні. Яна ўздыхае: няма жадання, узрост не той.

— Я ёй часам раблю заўвагу, — дзеліцца Іван Майсе-

Жанчына дзеліцца, што ёй у мужчынах важныя такія якасці, як сумленнасць, праўдзівасць, уважлівасць. А Іван Майсеевіч падслухоўвае — прымае да ведама. Потым, калі мы з Галінай Сяргееўнай застанёмся сам-насам, яна прызнаецца: пашанцавала ёй сустрэць такога спадарожніка. «Іван добры чалавечак. Не ўяўляю, як бы жыла тут без яго».

Альфонсаў прашу не турбаваць

Хто шукае «палавінку» па газетных аб'явах

«Шалі, сімпатычная, акуратная, адказная, жыву ў прыватным доме, незалежная ад дзяцей. Пазнаёмлюся з такім жа мужчынам, невысокім, не схільным да паўнаты, гаспадарчым, які згодны на пераезд у Віцебскую вобласць для сур'ёзных адносін. Пітушчых, судзімых, альфонсаў і дзеля цікавасці прашу не турбаваць».

«Пенсіянер, не губляю надзею на сустрэчу з прыстойнай і простай жанчынай для стварэння сям'і. Каб у маім доме была гаспадыня».

«Цясляр, сталяр, інструмент магу трымаць у руках, нарыхтоўваю дровы. Запрашаю жанчыну да 70 гадоў для пражывання на лецішчы з красавіка да лістапада ў Маладзечанскім раёне».

«Адгукніся, адзінокі мужчына ад 80 гадоў і старэй, — аблегчыць адзіноту. Маладзейшыя не званіце. Прабачце».

Кожны тыдзень у газету «Друг пенсионера» прыходзяць дзясяткі аб'яў аб знаёмстве. Толькі ўявіце: чарга на жаночыя лісты распісана на тры месяцы наперад!

— Усе аб'явы нестандартныя: у вершаванай форме нават бываюць, — расказвае **галоўны рэдактар газеты Вольга КАСЦЮШОВА.** — Адно з самых частых пажаданняў — каб чалавек быў незалежным ад дзяцей і ўнукаў. Многія апошнім часам шукаюць прыхільнікаў здаровага ладу жыцця, каб разам займацца спортам. А па вясне жанчыны нярэдка хочуць знайсці мужчын для дапамогі на агародзе, таму запатрабаваны кандыдаты «з рукамі».

Узрост ахвотных пазнаёміцца розны: 60 гадоў, 70, 75. Шмат удоў і ўдаўцоў. У асноўным пенсіянерам важныя асабістыя якасці будучага спадарожніка. Але некаторыя — часцей жанчыны — падыходзяць да пошуку больш прыдзірліва. Спадарыні ўказваюць, напрыклад, такія крытэрыі: прыемная знешнасць, рост не менш за 175 сантыметраў, наяўнасць аўта.

Аб'явы прымаюць толькі з указаннем пашпартных даных. Гэта не капрыз рэдакцыі, а патрабаванне заканадаўства (пастановы Савета Міністраў «Аб зацвярджэнні парадку прыёму, рэгістрацыі, уліку, распаўсюджвання шлюбных аб'яў аб знаёмствах ці аб зносінах па тэлефоне ў СМІ»). Кожнаму, хто дасылае ліст, перазвоньваюць: ці праўда ён пісаў? Бо раней былі выпадкі, калі людзі, чые нумары ўказваліся, абураліся, што яны не давалі аб'яву. Або мама састарэлая захацела сына пазнаёміць, а ён супраць.

Ці «прабіваюць» ахвотных завязаць адносіны па міліцэйскай базе? У рэдакцыі кажуць, што не: спадзяюцца на прыстойнасць людзей.

Колькі пар склалася дзякуючы такой перапісцы, ужо не падлічыць. Рубрыка існуе 14 гадоў. Але ў газету часта званяць з падзякай тыя, у каго знаёмства атрымалася ўдалым. Вольга Касцюшова ўспамінае жанчыну, якая сама прапанавала, каб пра яе гісторыю напісалі на старонках выдання. Але гэта, хутчэй, рэдкасць, каб пенсіянеры захацелі афішаваць свае адносіны. Як той казаў, шчасце любіць цішыню.

Матэрыялы падрыхтавала Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

«НЕ ЎЯЎЛЯЮ СВАЙГО ЖЫЦЦЯ БЕЗ ГРОШАЙ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар. «СГ».)

«Дамок за горадам купіла на 5-м курсе ўніверсітэта»

— Ці праўда, што вы зарабілі на стрыжках сабак сабе на кватэру, машыну і лецішча? — першай справай цікаўлюся ў Тамары.

— Усё праўда. Акрамя кватэры ў Мінску. Набыць яе мне дапамагла мама. Калі была студэнткай, я ўмудрылася зарабіць, займаючыся любімай справай, спачатку на лецішча. А потым і на машыну. Калі ты працалюбівы і не дурань, то можна зарабіць у любой сферы. Усё залежыць ад канкрэтнага чалавека. Пры сабачым салоне, у якім працую, ёсць школа грумінгу, я там выкладаю. Гэта таксама неблагі заробак. Не першы год назіраю за людзьмі, якіх мы выпускаем. Дык вось далёка не ўсе з іх могуць дазволіць сабе кватэру ці машыну. Поспеху можна дасягнуць толькі тады, калі ты фанатычна любіш сваю справу. Для гэтага трэба пастаянна рухацца і развівацца. На першым жа занятку кажу студэнтам: заводзім сабе профіль у «Інстаграме», падпісваемся на ўсіх вядомых грумераў. Прынамсі, я падпісана на 3000 майстроў. Шторанак пад каву гартаю іх старонкі, каб быць у трэндзе, разумець, што адбываецца ў свеце. Але ж самае галоўнае — практыка. Няхай нават на першым часе бясплатная. Я ў свой час ездзіла да заводчыцы з Украіны, глядзела, як яна рыхтуе сабак да выставак. Бясплатна дапамагала ёй. Гэта мне вельмі дапамагло ў прафесійным росце. Салоннаму грумінгу вучылася ў Маскве.

— Без чаго не ўяўляеце свайго жыцця?

— Без грошай. Усе мае знаёмыя ведаюць, што я вельмі накіраваная на тое, каб шмат зарабляць. Заўсёды свой час пераводзіла ў фінансавы эквівалент. Грошы ў мяне асацыююцца са свабодай і незалежнасцю, яны мне патрэбныя, каб мець магчымасць падарожнічаць, развівацца, расці ў прафесіі. Я ж не маю багатага таты ці мужа-мільянера, таму разлічваю толькі на свае сілы. Інструменты для грумінгу вельмі дарагія. Адны прафесійныя нажніцы каштуюць ад 100 долараў і вышэй. А ў мяне іх каля 10. А яшчэ патрэбны фен, машынка для стрыжкі сабак, адмысловая касметыка. Купляла ўсё гэта паступова. На прафесійныя інструменты ішлі ўсе грошы, што зарабляла. Разам яны мне абышліся ў некалькі тысяч долараў.

— І як хутка выйшлі на прыбытак?

— Дзесьці праз тры гады штодзённай працы. На пачатку кар'еры я не цуралася любой работы, не толькі стрыгла сабак, але і абразала ім кіпцюры, чысціла вушы. Ездзіла з цяжкай сумкай пад 20 кілаграмаў да кліентаў дадому. Тады мне гэта падавалася нармальным, але цяпер разумею, што гэта было пекла. Даводзілася стрыгчы на прасавальнай дошцы ці пральнай машыне. Сабака вырываецца, бегаеш за ім па кватэры. Гаспадары хвалююцца: «Яму ж балюча!» Цяпер стрыгу выключна ў салоне ці ў сваёй кватэры, адзін пакой якой абсталявала пад рабочае месца. Купіла спецыяльны стол для грумінгу за 300 долараў з пнеўмапад'ёмнікам ды штатывам, да якога прымацоўваецца ашыйнік, каб сабака стаяў спакойна. А яшчэ я пастаянна ўкладваю грошы ў навучанне. Скончыла курсы кінолага-сакратара, кінолага-заводчыка, зараз стажыруюся на кінолага-эксперта. Ганаруся, што я ў Беларусі такі грумер, які рыхтуе да выставак пародзістых сабак. Гэта ганарова, але і вельмі адказна.

«Некаторыя гаспадары просяць, каб я іх бусечцы крыльцы выстрыгла ці тату блёсткамі намалявала. Перад Новым годам часта фарбую сабак у Дзеда Мароза».

«Вы лічыце, што машына ды лецішча — гэта крута? Мне здаецца, крута стварыць штосьці большае».

«Бабуля плакала, калі ўбачыла, як я пастрыгла Б'янку»

— Тамара, а чаму вырашылі займацца сабакамі ды вожыкамі, а не коцікамі ці хамячкамі, напрыклад?

— Колькі сябе памятаю, у нас дома заўсёды быў заапарк. У мяне гадаваліся чарапахі, трытоны, яшчаркі, марскія свінкі ўсіх парод, мышы, пацукі, каты, рыбкі, канарэйкі, папугаі, галубы. Я нават умудралася зарабляць сабе на кішэнныя расходы, прадаючы хамячкоў, калі была малая. Пастаянна падбірала параненых ды падбітых жывёл і птушак, якіх знаходзіла на вуліцы ды прыносіла дадому. Думаю, маці з бабуляй складана было са мной жыць... Але больш за ўсё мяне цягнула да сабак. Зачытала да дзірак усе кнігі пра іх, што былі ў бібліятэцы. Выпісвала расійскі часопіс «Друг». На яго ішлі ўсе мае кішэнныя грошы.

— А памятаеце, калі ўпершыню пастрыглі сабаку?

Да.

Пасля.

— У дзяцінстве ў мяне быў пудзель Б'янка. Памятаю, калі вучылася ў школе, абстрыгла яго, пакуль той спаў, звычайнымі канцылярскімі нажніцамі. Атрымалася вялікае цела на тонкіх лапках. Бабуля, калі ўбачыла, плакала. Маўляў, навошта так сапсавала сабаку. Потым з сяброўкай галілі яго дзядулевым станком «Спадарожнік». Да канца школы я ўжо стрыгла чужых сабак у Пінску за сімвалічную суму. Сяброўка, дарэчы, цяпер мае свой сабачы салон у Пінску. Ды і я, калі шчыра, тады нават уявіць сабе не магла, што стану топавым грумерам, нават не чула пра такую прафесію.

— Ведаю, што вы закончылі факультэт журналістыкі. Як сваякі адрэагавалі, што прамянялі кар'еру журналіста на сабак?

— Мама марыла, каб я стала знакамітым журналістам і пісала пра зорак. З першага курса я пачала падпрацоўваць. Праўда, пісала не пра зорных людзей, а пра... сабак. Нават дыпломную абараняла на тэму «Кіналагічныя СМІ Беларусі». Журналісцкая дзейнасць вельмі моцна дапамагла. Я пэразнаёмілася з усімі беларускімі кінолагамі, экспертамі. Спачатку маці саромелася, што я зарабляю на жыццё на «сабачых хвастах». Калі суседзі пыталіся, чым займаецца дачка, ухілялася ад адказу. Абзывала мяне гувернанткай. Але я нікога не слухала, упэўнена ішла да сваёй мэты. Мне падаецца, што ёсць сэнс слухаць толькі парады людзей, якія жывуць так, як хочаш жыць ты.

«Калі ты працалюбівы і не дурань, то можна зарабіць у любой сферы. Усё залежыць ад канкрэтнага чалавека».

Да.

Пасля.

«Набыць гадаванца ў заводчыка — як дзіця ўсынавіць»

— Каб навучыцца стрыгчы пароду, самую папулярную для грумінгу, нагледзела сабе ў інтэрнэце пудзеля за тысячу еўра ў Тальяці. Каб гэтага сабаку мне прадалі, трэба было спачатку атрымаць характарыстыку ад вядомага беларускага сабачніка. Я патэлефанавала Тамары Вячаславаўне Сармонт, эксперту міжнароднай катэгорыі па ўсіх пародах сабак. Яна сказала: «Тамара, мне трэба паглядзець умовы, у якіх ты жывеш». Яна прыязджала да мяне дадому і толькі пасля гэтага пагадзілася, што я маю права завесці пудзеля. Набыць сабаку ў заводчыка — гэта як дзіця ўсынавіць.

— А зараз вы трымаеце дома нейкіх жывёл?

— У мяне цяпер ёсць два мініяцюрныя сабачкі чыхуахуа. Яны вельмі зручныя, у машыне змяшчаюцца. Трымаю іх для душы, хоць, магчыма, аднаго з іх зважу налета на выстаўку. Калі шчыра, у ідэале мне хацелася б займацца развядзеннем сабак буйных парод. Я нават зарэгістравала гадавальнік рускіх чорных тэр'ераў і брусельскіх грыфонаў. Гэта вялікія сабакі па 70 кілаграм. Цяпер я іх не трымаю, бо жыву ў кватэры і ў мяне няма столькі грошай на гэта ўсё. Развядзенне — дарагое задавальненне. Гэта не пра «зарабляць», а пра «выдаткоўваць».

Таму вось ужо 10 гадоў займаюся тым, што магу сабе дазволіць, — разводжу дэкаратыўных афрыканскіх міні-вожыкаў. Гэта лабараторны від, ён не існуе ў прыродзе. Заказваю іх з Масквы, Германіі, Польшчы, Маямі. Афравожыкі маюць вялікі спектр афарбовак — зарэгістравана больш за 100. Я, калі першы раз убачыла іх на фотаздымках, вішчала ад захаплення. Такія яны міленькія.

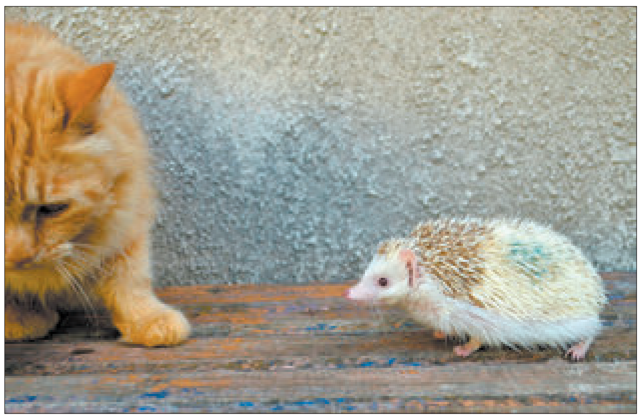

Акрамя сабак, грумер займаецца яшчэ і развядзеннем міні-вожыкаў.

Калі пытаюся пра незвычайныя пажаданні кліентаў, Тамара пачынае паказваць фотаздымкі на сваім тэлефоне. Сабакі-панды, сабакі-тыгры, сабакі-лісічкі, сабакі-драконы, сабакі — ружовыя феечкі, — каго там толькі няма.

«Грошы ў мяне асацыююцца са свабодай і незалежнасцю. Я ж не маю багатага таты ці мужа-мільянера, таму разлічваю толькі на свае сілы».

— Яшчэ 10 гадоў таму, калі ў модзе быў гламур, на сабаках даводзілася выбрываць лагатыпы такіх марак аўтамабіляў, як «Паршэ», «Ламбарджыні», пра БМВ я наогул памаўчу. Некаторыя гаспадары просяць, каб я іх бусечцы крыльцы выстрыгла ці тату блёсткамі намалявала. Перад Новым годам часта фарбую сабак у Дзеда Мароза. Я выкарыстоўваю вельмі бяспечную фарбу на раслінных кампанентах. Яна безаміячная, таму нават калі раптам трапіць у пашчу сабаку ці на рукі чалавека, не прычыніць ніякай шкоды. Усё натуральнае, таму і дарагое. Фарба для сабак каштуе ад 100 еўра. А каб пафарбаваць аднаго сабаку, часам трэба 2-3, а то і 4 цюбікі. Але ніколі не задаволю просьбу кліента, калі гэта будзе небяспечна для здароўя яго гадаванца ці прычыніць яму боль. Бо люблю сабак, як і ўсе, хто імі займаецца.

Надзея ДРЫЛА.

Информационное сообщение о проведении аукциона по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в г. Смолевичи

1	Форма проведения аукциона	Открытый
2	Дата, время и место проведения аукциона	г. Смолевичи, ул. Советская, 125. Смолевичский райисполком, зал заседаний, 4.07.2018 г. в 15.00
3	Продавец и его адрес	г. Смолевичи, ул. Советская, 125, Смолевичский райисполком
4	Земельный участок, его кадастровый номер и адрес	Лот № 1 – площадь 0,1500 га, кадастровый номер 624850100005000819, г. Смолевичи, ул. Михайловская (участок № 2). Лот № 2 – площадь 0,1482 га, кадастровый номер 624850100005000816, г. Смолевичи, ул. Вишневая (участок № 1). Лот № 3 – площадь 0,1498 га, кадастровый номер 624850100001001009, г. Смолевичи, ул. Ивана Шамякина, д. 1. Лот № 4 – площадь 0,1435 га, кадастровый номер 624850100004000073, г. Смолевичи, ул. Машерова (участок № 1). Лот № 5 – площадь 0,0927 га, кадастровый номер 624850100004000074, г. Смолевичи, ул. Парковая, 31. Лот № 6 – площадь 0,1269, кадастровый номер 624850100008000741, г. Смолевичи, ул. Николая Гусовского, 4. Лот № 7 – площадь 0,1495, кадастровый номер 624850100008000146, г. Смолевичи, ул. К. Калиновского, 8. Лот № 8 – площадь 0,1500, кадастровый номер 624850100008000642, г. Смолевичи, ул. И. Мележа, 110. Лот № 9 – площадь 0,1500, кадастровый номер 624850100008000480, г. Смолевичи, ул. М. Богдановича, 33. Лот № 6 – площадь 0,1500, кадастровый номер 624850100008000225, г. Смолевичи, ул. М. Богдановича, 29
5	Условия продажи	Без изменения целевого назначения
6	Целевое назначение земельных участков	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (1 09 02 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))
7	Начальная стартовая цена	Лот № 1 – 30 000 рублей Лот № 2 – 30 000 рублей Лот № 3 – 17 000 рублей Лот № 4 – 27 000 рублей Лот № 5 – 18 000 рублей Лот № 6 – 17 000 рублей Лот № 7 – 17 000 рублей Лот № 8 – 17 000 рублей Лот № 9 – 17 000 рублей Лот № 10 – 17 000 рублей
8	Условия аукциона	А) продажа по цене не ниже начальной. Б) участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, постоянно проживающие на территории республики или приравненные к постоянно проживающим в соответствии с законодательными актами Республики Беларусь. В) наличие не менее двух участников. Г) без права предоставления рассрочки. Д) получить в установленном порядке техническую документацию и разрешение на строительство одноквартирного жилого дома; приступить к занятию (освоению) земельного участка в течение одного года со дня получения свидетельства (удостоверения) о государственной регистрации создания земельного участка и возникновения прав на него
9	Наличие инженерной инфраструктуры	Лоты № 3, 6, 7, 8, 9, 10 – возможность подключения электроснабжения, газоснабжения
10	Условия оплаты	За безналичный расчет в течение 10 рабочих дней со дня подписания протокола по результатам проведения аукциона
11	Сумма задатка и реквизиты продавца	10% от начальной стартовой цены на р/с BY98 AKBB36410000006696200000, БИК AKBBBY21612 ЦБУ 621 г. Смолевичи, филиала 612 ОАО «АСБ Беларусбанк» г. Борисов, пр-т Революции, 47, УНП 600014139, ОКПО 04064735 (с пометкой «задаток за земельный участок»)

Расходы по организации и проведению аукциона: лот № 1 – 1668,70, лот № 2 – 1831,55, лот № 3 – 1859,08, № 4 – 1704,50, № 5 – 1702,72, № 6 – 1105,9, лот № 7 – 54,0, лот № 9 – 39,0, лот № 10 – 54,0, затраты на публикацию и размещение в сети Интернет информационного сообщения подлежат возмещению победителем аукциона.

Порядок предварительного ознакомления на местности с продаваемым земельным участком – каждый четверг с 9.00 до 13.00.

Заявления на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами принимаются ежедневно в рабочие дни по адресу: г. Смолевичи, ул. Советская, д. 119.

Окончательный срок приема заявлений – 26.06.2018 г. 17.00.

Контактный телефон (8 01776) 2-73-42

Для участия в аукционе в адрес продавца необходимо представить:

– заявление на участие в аукционе по установленной форме;

– документ, подтверждающий внесение суммы задатка (задатков);

– физическим лицам – документ, удостоверяющий личность (паспорт) покупателя или его доверенного лица, и доверенность, заверенную нотариально (в случае если интересы покупателя представляет это лицо)

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении аукциона

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению торгового унитарного предприятия «Облкоопторг» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже **магазина розничной торговли,** общей площадью **78,0 кв. м,** инв. № **600/С-159626**, расположенного на земельном участке с кадастровым номером **623688207101000059** (предоставлен на праве аренды) площадью **0,0395 га**, по адресу: **Минская область, Минский район, Юзуфовский с/с, д. Сады, 1Б.**

Начальная цена с НДС (20 %) – **15 000,00** бел. руб. (задаток 10 % от начальной цены – **1 500,00** бел. руб.).

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится в течение 30 (тридцати) банковских дней со дня заключения договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Победитель (единственный участник) аукциона оплачивает Организатору аукциона вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 10 (десяти) процентов от окончательной цены продажи предмета аукциона. Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.rlt.by. Аукцион состоится **04.07.2018** в **11.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **29.06.2018** до **16.00** по указанному адресу. **Тел.: (8017) 207-71-34, (8029) 102-21-17.**

Извещение о проведении 12 июня 2018 года повторных торгов с условиями по продаже единым предметом торгов имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»

Предмет торгов (сведения о продаваемом имуществе)	Здание «административно-бытовых и вспомогательных помещений МАЗ по ул. Машиностроителей» общей площадью 12555,8 кв. м (инвентарный номер в ЕГРНИ 500/U-63596, назначение: здание административно-хозяйственное); инженерные сети (общие затраты); теплотрасса; наружные сети ливневой канализации; наружные сети фекальной канализации, наружные сети водопровода; ограждение АБК АЗ; благоустройство; логотип ЗУБР; система ПТО ПТ 7637; монорельс ПТ 7735; монорельс ПТ 7648; кран подвесной мод. ПТ 6946-03.00.000 (5 шт.); шкаф ШРС 1-26
Местонахождение продаваемого имущества	г. Минск, пр-т Партизанский, 154А
Сведения о земельном участке	Площадь – 2,3887 га, кадастровый номер 500000000002009005, назначение – земельный участок для обслуживание незавершенного законсервированного капитального строения
Продавец имущества	ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», ул. Социалистическая, 2, 220021, г. Минск
Организатор торгов	Государственное предприятие «МГЦН», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, к. 10
Начальная цена предмета торгов без учета НДС	8 858 615,76 бел. руб.
Сумма задатка	885 000,00 бел. руб.
Условие торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, УНП 190398583, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения за организацию и проведение торгов и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) по согласованию с продавцом в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.

Торги проводятся 12 июня 2018 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 01.06.2018 по 11.06.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(017) 217-21-03 (ОАО «МАЗ» – управляющая компания холдинга «БЕЛАВТОМАЗ»).

Извещение о проведении 6 июля 2018 года торгов с условиями по продаже изолированных помещений, принадлежащих ОАО «МАПИД»

Сведения о предмете торгов (продаваемом имуществе)			
№ предмета торгов	Наименование, характеристики и местонахождение продаваемого имущества	Начальная цена, бел. руб., без учета НДС	Размер задатка, бел. руб.
1	Административное помещение с инвентарным номером 500/D-798187559 общей площадью 108,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Шугаева, 17-128	173 448,00	17 300,00
2	Административное помещение с инвентарным номером 500/D-798187560 общей площадью 107,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Шугаева, 17-130	171 842,00	17 100,00
3	Административное помещение с инвентарным номером 500/D-798186096 общей площадью 38,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Минск, ул. Макаенка, 7А-114	62 834,75	6 200,00

Продавец имущества: ОАО «МАПИД», ул. Р. Люксембург, 205, 220036, г. Минск.

Организатор торгов: государственное предприятие «МГЦН», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условие торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со ст. ст. 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «МАПИД», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет государственного предприятия «МГЦН» № BY34 BPSB 3012 1049 7101 9933 0000 в Региональной Дирекции № 700 по г. Минску и Минской области ОАО «БПС-Сбербанк», БИК BPSBBY2X, в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и не включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в течение 30 календарных дней с даты проведения аукциона. Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается в течение 10 рабочих дней с даты поступления денежных средств на расчетный счет продавца в полном объеме.

Расходы, связанные с государственной регистрацией договора купли-продажи и основанного на нем перехода права собственности оплачиваются победителем торгов (покупателем).

Торги проводятся 6 июля 2018 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 01.06.2018 по 04.07.2018 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К.Маркса, 39, каб. 6.

По вопросу ознакомления с продаваемым имуществом следует обращаться по телефону: 256-62-36.

Телефоны для справок:

(017)327-48-36 (государственное предприятие «МГЦН»);

(017)208-58-12 (ОАО «МАПИД»)

ВНИМАНИЕ

Янушковичский сельский исполнительный комитет проводит аукцион по продаже земельных участков в частную собственность гражданам Республики Беларусь для обслуживания одноквартирных жилых домов 6 июля 2018 г. в 15.00 по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная, 10

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	д. Хоружинцы, Лесная, 9, кадастровый номер 623288016101000077	0,1285 га	Возможность подключения к водопроводу	3974,00 руб.	794 руб. 80 коп.	1323 руб. 41 коп. + расходы на рекламу
2	д. Коммуна, ул. Садовая, 4А, кадастровый номер 623288008101000033	0,2339 га	Подъездные пути удовлетворительные Электроснабжение	4500,00 руб.	900,00 руб.	1435 руб. 65 коп. + расходы на рекламу
3	д. Великие Бесяды, ул. Поселковая, 15«Б», кадастровый номер 623288001601000093	0,1521 га	Подъездные пути удовлетворительные Электроснабжение	3000,00 руб.	600,00 руб.	1315 руб. 15 коп. + расходы на рекламу
4	д. Великие Бесяды ул. Поселковая. 15«А», кадастровый номер 623288001601000092	0,1369 га	Подъездные пути удовлетворительные Электроснабжение	4500,00 руб.	900,00 руб.	1393 руб.86 коп. + расходы за рекламу
5	д. Жабичи, У-3, кадастровый номер 623288005101000022	0,2427 га	Подъездные пути удовлетворительные Электроснабжение	5000,00 руб	1000,00 руб.	719 руб.31 коп. + расходы за рекламу

Задаток перечисляется на р/счет: BIC: AKBBBY2X; счет №BY35AKBB36006191711040000000 в ЦБУ 611 ф-ла 500 Минское управление «АСБ Беларусбанк» УКП 600181536, Янушковичский сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации. Аукцион состоится 6 июля 2018 г. в 15.00 по адресу: Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная,10

Заявление на участие и необходимые документы принимаются до 29.06.2018 г. (последний день подачи заявления 29.06.2018 г. до 17.00) по адресу: Минская область, Логойский район, д. Янушковичи, ул. Школьная,10.

Контактные телефоны: (8 01774)57 4 35, (8 01774) 57 4 99

■ Смачна есці!

На свяце роднай ежы можна было пакаштаваць любімы далікатэс французаў

СЛІМАКІ ПА-БУРГУНДСКУ

На выхадных пашчасціла трапіць на першае свята роднай ежы «Усё сваё». Яго арганізатар — аўтар праекта «Маміна ежа» Ксенія Вяцкая — час ад часу балуе сваіх дамашніх паштэтам з мяса вінаградных слімакоў, прыгатаваным уласнаруч. Таму не дзіўна, што на свята запрасілі фермераў, якія вырошчваюць гэтых малюскаў (так-так, калі вы яшчэ не чулі, і ў Беларусі ёсць слімаковая ферма, і не адна. — Аўт.). Калі шчыра, слімака я пакаштаваць не адважылася. Але ўдосталь паназірала, як гэта робяць іншыя.

Сям'я РАБКОВЫХ.

Аказваецца, раней слімакі былі традыцыйнай ежай бургундскіх сялян. Але прыезд Аляксандра I у Францыю ператварыў звыклую страву ў надзвычай дарагі далікатэс. Калі верыць легендзе, да закрыцця рэстарана, у які французскі міністр замежных спраў завітаў з шаноўным госцем, заставаліся лічаныя хвіліны. На кухні было хоць шаром пакаці. Тады шэф-кухар прыняў рашэнне здзівіць Аляксандра I стравай са слімакоў.

Прадэгуставаць слімака, прыгатаванага па аўтэнтычным французскім рэцэпце шэф-кухарам Вячаславам Гарбатавым, на свяце ежы мог кожны ахвотны. Як гэта рабіць, паказвала і расказвала маладая сям'я фермераў з Карэліцкага раёна — Вікторыя і Уладзімір Рабковы.

— Патрэбны адмысловы відэлец з двума зубчыкамі. Ім зручна даставаць мяса з ракавіны, — знаёміць з тонкасцямі дэгустацыі Уладзімір. — У нас такіх яшчэ няма ў продажы, заказваў за мяжой.

Фермер павольна перажоўвае філейную частку малюска і запівае яе соусам з ракавіны.

— Камусьці слімаковае мяса па смаку нагадвае белы грыб, камусьці курынае філе. Дэгустуюць яго звычайна з белым віном ці шампанскім.

— Колькі трэба з'есці слімакоў, каб наесціся? — цікаўлюся.

— Асабіста мне хапае 12 штук, — усміхаецца Уладзімір. — Мужчыну, які два метры ростам, ад сілы 15.

— Я чатырма-пяццю наядаюся, хоць люблю паесці, — дадае Вікторыя. — Слімаковае мяса насамрэч вельмі сытнае.

Большасць дэгуставала прыгатаваных слімакоў на месцы. Некаторыя прасілі запакаваць з сабой па 6-10 штучак, каб пазней пачаставаць сваіх блізкіх экзатычнай вячэрай.

— Калі прыйдзеце дадому, разагрэйце ракавіны ў духоўцы пры тэмпературы 180 градусаў, дзесьці 6-7 хвілін, — раіць Вікторыя.

Рэцэпт слімакоў па-бургундску Вячаслава Гарбатава я так і не даведалася. Шэф-кухар трымае яго ў сакрэце. Але Уладзімір Рабкоў падзяліўся іншымі варыянтамі прыгатавання.

— Слімаковае мяса разам з соусам чылі і базілікам можна дадаць у спагеці. Падсмажыць з цыбуляй ды гароднінай, а потым зрабіць далікатэсны паштэт. Зараз шмат зяленіны, дык жонка філейную частку малюскаў дадае ў салаты. Асабіста мне падабаецца спалучэнне са свежай капустай. Можна зрабіць каўбасу, катлеты. У Францыі гэтае дыетычнае мяса вельмі цэніцца: там маленечкая тарталетка са слімаковага фаршу каштуе 40 еўра. Мы зараз распрацоўваем новы рэцэпт засолкі, таму налета, думаю, у нашых рэстаранах з'явіцца слімаковая ікра. Яна выглядае, як сапраўдны жэмчуг.

Шчыпцы, якімі зручна браць гарачую ракавіну слімака.

Фермер запівае соусам з ракавіны слімаковае філе.

Сваю ферму «Ратаў» сям'я Рабковых заснавала пяць гадоў таму. Ідэю для сямейнай справы Уладзіміру падказаў... слімак, які запоўз на ганак.

— Упершыню я пакаштаваў слімаковае мяса ў Іспаніі, потым у Францыі, — расказвае фермер. — Памятаю, прыехаў з вандроўкі, завітаў да мамы ў вёску, гляджу — паўзе прыгажун. У галаве пранеслася думка: а чаму б не заняцца развядзеннем вінаградных слімакоў? 100 кілаграмаў сабраў з прыроды. Атрымаў патомства. На дадзены момант у нас у вальерах жыве каля пяці тон слімакоў, тры з іх дасягнулі трохгадовага ўзросту і гатовыя для рэалізацыі. Спачатку ўсе, пачынаючы ад суседзяў і заканчваючы сябрамі, пальцам каля скроні круцілі. Цяпер жа прыходзяць ласавацца далікатэсам.

— А чым фермерскія слімакі адрозніваюцца ад прыродных?

— Вы ж не ведаеце, што з'елі прыродныя слімакі. Фермерскае ж мяса экалагічна чыстае. Адмыслова для сваіх гадаванцаў мы з жонкай вырошчваем яблыкі, грушы, дыні, кавуны, гарбузы, кабачкі, шпінат, кроп... Нягледзячы на невялікі памер, вінаградныя слімакі досыць пражэрлівыя.

— Тое, чым корміш малюска, адбіваецца не толькі на смаку мяса, але і на яго кансістэнцыі, — дадае Вікторыя. — А ці ведаеце, што слізь слімакоў мае амаладжальны эфект? Я практычна не карыстаюся ніякай касметыкай. Вечарам дастаткова, каб малюскі папоўзалі па твары, — і скура цудоўна ўвільгатняецца і разгладжваецца. Прыязджайце да нас у госці, каб на свае вочы паглядзець, што ўяўляе сабой слімаковая ферма.

Людзі сыходзілі са свята ежы задаволеныя. Чула, як адна жанчына дзялілася ўражаннямі з сяброўкай: «У Францыі была, ды не пакаштавала слімакоў. Хоць у Беларусі гэта зрабіла». Дарэчы, фермеры паабяцалі наступны раз прывезці на дэгустацыю слімакоў, прыгатаваных па-беларуску.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК.
Фота Таццяны ТКАЧОВАЙ

■

■ Вуснамі дзіцяці

СЯМЕЙНЫ АЛЬБОМ

На выхадных я гасцявала ў бабулі. За гарбатай падзялілася:

— Часам мама мне кажа: «Калі я была такой, як ты...» І пачынае расказваць розныя гісторыі. Ты ж ведаеш яе з маленства, то раскажы, калі ласка, якой была мая мама?

Магу і паказаць, — усміхнулася бабуля і пайшла ў залу.

Калі вярнулася, то ў яе руках быў сапраўдны вялікі шэры альбом. Яна разгарнула першую старонку. На фотаздымку стаялі прыгожа апранутыя дзядуля з бабуляй, а на ўслончыку сядзела малая дзяўчынка.

— Гэтая — твая мама, — сказала бабуля.

— Гэта яна? — здзівілася я.

Мы пачалі праглядваць альбом далей. Я разглядвала фота, дзе мая мама — першакласніца, як яе прымалі ў піянеры, як з аднакласнікамі яна садзіла дрэвы. На адным са здымкаў прыгожая дзяўчына стаяла на п'едэстале. У яе ў руках была ганаровая грамата, а на грудзях — медаль.

— Ого! Яна яшчэ і спартсменка! — здзівілася я.

— Яшчэ якая! — разагрэла маю цікавасць бабуля. — У той час яна вучылася ў сёмым класе і лепш за ўсіх бегала крос. Ад школы яе накіравалі на гарадскія спаборніцтвы, затым на абласныя. Сярод дзяўчат твая мама заняла першае месца. Насталі рэспубліканскія спаборніцтвы, дзе сабраліся найлепшыя з найлепшых. І на іх яна не пакінула саперніцам шанцаў. Гэты здымак зроблены якраз з гэтага спаборніцтва.

— Пэўна, яна доўга трэніравалася, — выказала здагадку я.

— Яшчэ як! І нават не ленавалася бегаць раніцай!

— Ого! А я — люблю раніцай спаць, — уздыхнула я.

Мы сталі праглядваць альбом далей. Я бачыла блізкіх людзей каля кінатэатра, на пляжы, на гарадской плошчы падчас святкавання 9 Мая. На адным з фотаздымкаў мама ўручала кветкі ветэрану.

— А яна яго ведала? — запыталася я.

— Вядома. Гэта — Антон Цімафеевіч. Ён вызваляў і наш горад. У той час Антон Цімафеевіч часта выступаў у школах. Цяпер у яго, на жаль, не тое здароўе. І на людзях ён з'яўляецца не так часта. Бачыш, на пінжаку шмат узнагарод: ордэн Чырвонага Сцяга, Айчыннай вайны 1-й і 2-й ступеняў. Медалі: «За адвагу», «За баявыя заслугі», «За ўзяцце Берліна», «За перамогу над Германіяй».

— А ты ведаеш, дзе ён жыве? — пацікавілася я ў бабулі.

— Вядома.

— Давай сходзім на наступных выхадных. Да Дня Перамогі яшчэ далёка, а мне так хочацца зрабіць прыемнае ветэрану зараз.

— Абавязкова, — паабяцала бабуля.

На адным з фотаздымкаў мама стаяла на сцэне.

— І тут яна вылучылася. Цікава, што за дата?

— Адзначалася чарговая гадавіна дня нараджэння Янкі Купалы. Твая мама дэкламавала верш «А хто там ідзе?». Ведаеш, і я ў свой час спрабавала пісаць вершы. І твая мама таксама.

Бабуля перагарнула старонку. На ёй мама сфатаграфаваная на сустрэчы. Мне здалося, што я ведаю гэтага чалавека.

— Гэта — Генадзь Бураўкін — аўтар легендарнай калыханкі. Пад яе засынала ў свой час і ты. Памятаеш?

— Памятаю, — адказала я.

— Калыханка працягвае гучаць для немаўлят і цяпер. Гэты здымак зроблены ў рэдакцыі часопіса «Маладосць», які ён на той час узначальваў.

На наступным фотаздымку мама была на выстаўцы вядомых мастакоў Беларусі: Міхаіла Савіцкага, Гаўрылы Вашчанкі, Івана Хруцкага, Марка Шагала.

Яшчэ на адным мама была на сустрэчы з касманаўткай Валянцінай Церашковай.

— Тады хлопчыкі і дзяўчаткі марылі, як вядомыя касманаўты, пакарыць космас.

Мы праглядвалі фотаальбом каля дзвюх гадзін. На апошніх фотаздымках мама была выпускніцай — і такой прыгожай. Не ведаю, якая я буду падчас заканчэння школы.

— Вось такой была твая мама, — сказала напрыканцы бабуля.

Я ж падумала: «Чаму ў мяне няма такога альбома?»

Фотаздымкі, дзе я зусім маленькая, ёсць, а іншых няма. Праўда, ёсць электронныя. Яны захоўваюцца ў асобнай папцы на камп'ютары. Але іх не возьмеш у рукі і не пагартаеш альбом. І наогул яны могуць знікнуць, калі што-небудзь здарыцца з камп'ютарам.

У гэты час па мяне зайшла мама.

— Цяпер я ведаю, якой ты была, — сказала я маме. — Бабуля паказала сямейны фотаальбом. Я хачу, каб і ў мяне быў такі ж. Буду паказваць яго сваім унукам.

— Абавязкова, — паабяцала мама.

— А яшчэ я пачну займацца раніцай зарадкай і нават паспрабую рабіць прабежку. І на наступных выхадных з бабуляй сходзім да Антона Цімафеевіча...

Падслухаў
Андрэй СІДАРЭЙКА

■

■ Беларусікі

МАМІНА ВАНДРОЎНІЦА

«Іра, Іруся, Ірэн — надзвычай непаседлівая дзяўчынка. Вельмі любіць пагаварыць, таму часам у нас дома нават і хвіліны цішыні не бывае, — піша яе **мама Таццяна КНАЦЬКО** з Мінска *(на здымку)*. — Дачушка — самы лепшы кампаньён для падарожжаў, любіць экскурсіі і актыўны адпачынак. Мае сваё асаблівае меркаванне па розных пытаннях. Абажае сабак — знаёмая з усімі, якія жывуць у нашым квартале».

Шаноўныя мамы і таты, бабулі і дзядулі! Шчыра запрашаем вас прыняць удзел у конкурсе «Беларусікі». Дасылайце здымкі вашых дзетак, унукаў, а можа, нават і праўнукаў (з невялічкім аповедам) на адрас «Звязды». Але адна ўмова — каб, зірнуўшы на фота, адразу ж можна было зразумець, што гэта беларусік. Арыгінальнасць і творчы падыход вітаюцца! Аднаго з герояў, якога мы ўбачым на здымках, чакае прыз!

■ Нататкі шматдзетнага таткі

ПРАСЦЕЙ РАЗБУДЗІЦЬ ПОЛЮ

Прывялі малодшых на гуртон. Нейкая іх сяброўка:

— Ану, двайняткі, усміхніцеся!

Яны паслухмяна ўсміхнуліся. Яна:

— Так, гэта Вера, гэта Поля.

Я здзіўлена:

— Ты што, іх па ўсмешках вызначаеш?

— Па зубах.

— Як гэта?

— У Веры трох зубоў няма, а ў Полі — двух.

Па-мойму, гэта геніяльна.

☺ ☺ ☺

Вера ўстала чуць свет. Поля, як звычайна, спіць да ўпору.

Вера, не ведаючы, чым заняцца:

— Шкада, што мы двайняткі, а не трайняткі.

Я:

— Чаму?

— Ну так бы адна спала, а я б з другой гуляла.

— А калі б дзве спалі?

— Тады няхай бы былі чацвярняткі.

Па-мойму, прасцей разбудзіць Полю.

Павел ХОЛАД.

■ Далучайцеся!

ГУРТОК МАЛЕНЬКІХ МОВАЗНАЎЦАЎ

«Студыя «Цілі-Мілі-Трам» запрашае вучняў 1—3 класаў у «Гурток маленькіх мовазнаўцаў». Размаўляем і пішам на роднай мове, выхоўваем павагу да роднага слова. Цікавімся гісторыяй свайго краю. Знаёмімся з беларускім фальклорам (песні, казкі, гульні, загадкі). І ўсё гэта — з цудоўным настроем, усмешкамі і весялосцю». На такую аб'яву я выпадкова натрапіла падчас камандзіроўкі ў Віцебск. Убачыла яе на старонцы ў сацыяльнай сетцы супрацоўніцы абласной бібліятэкі Ларысы Рагачовай. І адразу ж патэлефанавала па напісаным там нумары.

Так і пазнаёмілася з **дырэктарам дзіцячай развівальнай студыі і аўтарам гэтай цудоўнай ідэі Кацярынай АБЕЛЬСКАЙ.** Што больш за ўсё здзівіла, сама яна не беларуска. Пераехала жыць у Віцебск з Расіі ў старшым класе, таму мову ў школе не вывучала. Тым не менш што ўсцешыла, шануе яе.

— Мне вельмі падабаецца беларуская мова. Магу свабодна на ёй чытаць, з задавальненнем наведваю спектаклі ў нашым драматычным тэатры і тэатры «Лялька». Хочацца, каб у Віцебску было больш месцаў, дзе можна было б паслухаць прыгожую літаратурную мову. Нядаўна прачыталі з сынам «Гімназію № 13» Андрэя Жвалеўскага ды Яўгеніі Пастэрнак на беларускай мове. Я наўмысна не набывала кнігу на рускай, чакала, пакуль перакладуць. Яна неймаверная. Ігнат доўга хадзіў і напяваў смешныя песні адтуль.Там вельмі шмат «смачных» момантаў.

Маладая мама хоча, каб яе сын добра ведаў не толькі рускую, але і беларускую мову.

— Магчыма, чулі пра білінгвальную перавагу? — тлумачыць Кацярына. — Чым больш моў ведае дзіця, тым лепш развіваецца яго кагнітыўная сфера — увага, мысленне. Гэта дапаможа потым у дарослым жыцці: у прыватнасці, прымаць рашэнне ў сітуацыі выбару, расстаўляць прыярытэты, адрозніць галоўнае ад другаснага. Ёсць шмат эксперыментальных даследаванняў, якія пацвярджаюць, што нават хвароба Альцгеймера ў старасці наўрад ці пагражае білінгвам. У беларусаў, якія маюць дзве дзяржаўныя мовы, ёсць цудоўны шанц выкарыстаць гэтую сітуацыю. Большасць сем'яў у нас у Віцебску размаўляе дома па-руску, наша не выключэнне. Таму я і вырашыла паспрабаваць адкрыць гуртон маленькіх мовазнаўцаў. Весці заняткі будзе філолаг Юлія Лукашэвіч.

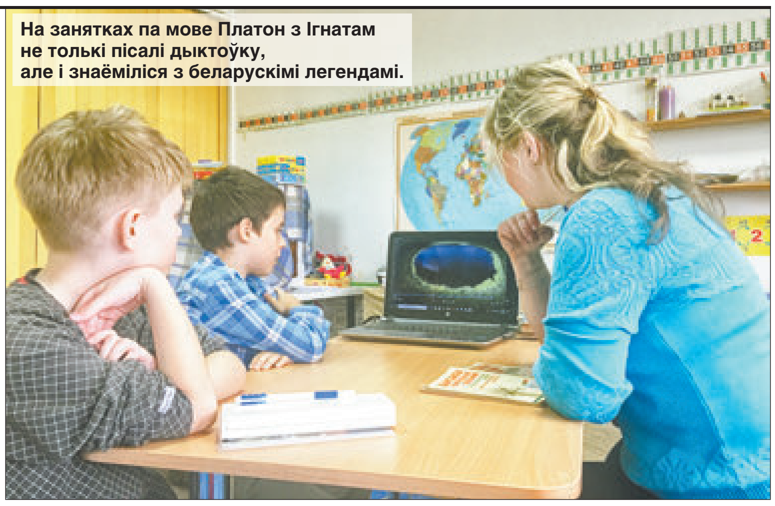

На занятках па мове Платон з Ігнатам не толькі пісалі дыктоўку, але і знаёміліся з беларускімі легендамі.

Паводле слоў Кацярыны Абельскай, некаторыя бацькі прыводзяць школьнікаў у «Цілі-Мілі-Трам», каб падцягнуць узровень ведання беларускай мовы. Праўда, попыт менавіта на гэты прадмет не надта вялікі. Прынамсі, у той дзень, калі я завітала ў студыю, на заняткі па мове прыйшло толькі два вучні 3 класа — Платон ды Ігнат. Тым не менш Кацярына не страчвае надзеі, што прыйсці ў «Гуртон маленькіх мовазнаўцаў» знойдуцца ахвотныя. Прынамсі пад пастом Ларысы Рагачовай з'явіўся каментарый бабулі Святланы. «А ў чэрвені можна запісацца? Якраз мой унучак прыедзе ў Віцебск пагасціць».

І яшчэ... Падумалася, што цудоўна, калі б такія моўныя гурткі пачалі з'яўляцца для маленькіх беларусаў і ў іншых гарадах.

Надзея ДРЫЛА

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

ПАДЛІВЫ ДА МАКАРОНЫ

Са шпінату

Спатрэбіцца: *шпінат — 500 г, вяршкі — 250 мл, масла — 50 г, аліўкавы алей, базілік, соль.*

На патэльню змясціце дробна нарэзаны шпінат ды накладзіце накрыўку, патушыце некальні хвілін. Дадайце трохі солі, лыжку масла, базілік (сухі ці свежы), уліце шклянку вяршкоў.

З курыцы

Спатрэбіцца: *курыная грудка — 1 шт., цыбуля — 1 шт., вяршкі (або смятана) — 250 мл, вада, часнок, мука, базілік.*

На разагрэтую патэльню выкладзіце нарэзаную саломкай курыную грудку, абсмажце да залацістага колеру, дадайце дробна нарэзаную цыбулю, змяшайце. Калі цыбуля стане залацістай, пакладзіце пару лыжак мукі, абсмажце да карамельнага колеру. Затым уліце трохі вады, змяшайце, пакладзіце накрыўку і дайце патушыцца пяць хвілін на маленькім агні. Калі мяса будзе практычна гатова, заліце яго вяршкамі (або смятанай), дадайце здробнены часнок, базілік, соль і перац, патушыце яшчэ хвілінку і здымайце з агню.

З ялавічыны

Спатрэбіцца: *ялавічына — 300—400 г, цыбуля — 2—3 шт., морква — 2 шт., мясны булён або вада, вяршкі — 250 мл, мука — 2 лыжкі, алей, соль, перац, часнок, зяленіва.*

Ялавічыну нарэзаць саломкай і абсмажыць на алеі, пакуль не ўтворыцца карычневая скарыначка. Пасля гэтага заліць булёнам або вадой. Дадаць нарэзаныя саломкай цыбулю і моркву, тушыць да мяккасці мяса на слабым агні. Паралельна на іншай патэльні абсмажыць дзве лыжкі мукі да карычневага колеру, дадаць трохі вады, размяшаць, уліць вяршкі, пасаліць, паперчыць, пераліць у сатэйнік з мясам. У гатовую падліву дадаць парэзанае зяленіва і здробнены часнок.

КУЛІНАРНЫЯ ХІТРЫКІ

• Бальзамічны воцат — выдатная запраўка для салатаў з агародніны, італьянскай пасты і выдатны марынад для мяса. Але яго можна дадаваць не толькі ў гэтыя стравы. Паспрабуйце прыгатаваць такі дэсерт. Вазьміце клубніцы, пасыпце іх цукровай пудрай і апырскайце парай кропель духмянага воцату. Атрымаецца незвычайны і неверагодна смачны дэсерт. Не бойцеся эксперыментаваць і з іншай садавінай, якая таксама добра спалучаецца з бальзамічным воцатам.

• Паспрабуйце дадаць дробку соды ў астылы чай. А таксама лімон, мяту і карыцу. Такі прахаладжальны напой выдатна падыдзе для гарачых летніх дзён. Сода змякчыць горыч, а яшчэ яна спрыяе ачышчэнню нырак.

• Самы просты сакрэт ідэальнага торта: колькасць мукі, яек, масла і цукру для цеста павінна быць аднолькавай (у грамах).

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

НОВАЯ ПРАЖА З РЭШТКАЎ НІТАК

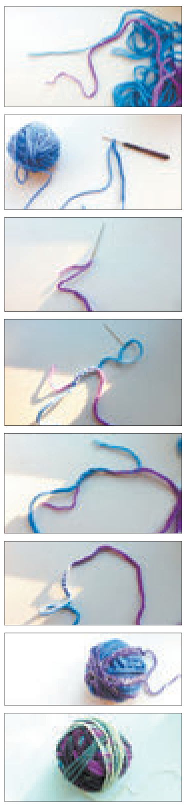

У вязальшчыц назапашваюцца рэшткі пражы. Выкінуць такое багацце шкада. Што можна зрабіць? Іншую пражу, вядома ж.

Рэшткі пражы сартуем па колерах. З кожнага кавалачка кручком вяжам паветраны ланцужок. З абодвух яго бакоў пакідаем хвосцікі. Атрымліваецца шмат такіх вяровачак. Бяром адну з іх, усоўваем хвосцік у іголку.

Устаўляем іголку ў пачатак другой вяровачкі (блакітнай), падцягваем. Робім 8—10 шыйкоў па гэтай вяровачцы. Потым аналагічна 8—10 шыйкоў па фіялетавай вяровачцы. Хвосцікі абразаем. Працягваем так сшываць. Клубочак расце. Атрымліваецца вось такая вясёленькая пража. З яе можна вязаць дыванкі, кошыкі і многае іншае. Для больш плаўнага пераходу колераў лепш дадаць якую-небудзь прыдатную па расфарбоўцы пражу.

КАЛІ СУМНЯВАЕЦЕСЯ, ВЫ НАЗАЎСЁДЫ ГУБЛЯЕЦЕ ЗДОЛЬНАСЦЬ ЛЁТАЦЬ (Пітэр Пэн).

Адказная за выпуск Надзея ДРЫНДРОЖЫК.

БелВЭБ

Наименование банка: ОАО «Банк БелВЭБ»

Юридический адрес ОАО «Банк БелВЭБ»:
Республика Беларусь, 220004, г. Минск, просп. Победителей, 29

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ БУХГАЛТЕРСКИЙ БАЛАНС
на 1 апреля 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	На 01.04.2018	На 01.01.2018
1	2	3	4	5
1	АКТИВЫ			
2	Денежные средства	1101	58 696	66 731
3	Драгоценные металлы и драгоценные камни	1102	512	504
4	Средства в Национальном банке	1103	427 284	413 976
5	Средства в банках	1104	216 668	243 226
6	Ценные бумаги	1105	638 077	575 097
7	Кредиты клиентам	1106	2 532 681	2 636 457
8	Производные финансовые активы	1107	1	–
9	Инвестиции в зависимые юридические лица		–	–
10	Инвестиции в совместно контролируемые юридические лица		–	–
11	Долгосрочные финансовые вложения	1108	1 020	821
12	Основные средства и нематериальные активы	1109	192 150	193 828
13	Доходные вложения в материальные активы	1110	–	–
14	Имущество, предназначенное для продажи	1111	2 254	2 696
15	Отложенные налоговые активы	1112	7	7
16	Деловая репутация		–	–
17	Прочие активы	1113	29 576	33 365
18	ИТОГО активы	11	4 098 926	4 166 708
19	ОБЯЗАТЕЛЬСТВА			
20	Средства Национального банка	1201	50 136	5 009
21	Средства банков	1202	1 176 603	1 217 570
22	Средства клиентов	1203	2 262 936	2 351 252
23	Ценные бумаги, выпущенные банком	1204	11 780	4 507
24	Производные финансовые обязательства	1205	–	–
25	Отложенные налоговые обязательства	1206	197	190
26	Прочие обязательства	1207	57 317	59 980
27	ВСЕГО обязательства	120	3 558 969	3 638 508
28	СОБСТВЕННЫЙ КАПИТАЛ			
29	Уставный фонд	1211	117 408	117 408
30	Эмиссионный доход	1212	–	–
31	Резервный фонд	1213	60 714	60 713
32	Фонд переоценки статей баланса	1214	78 898	80 388
33	Накопленная прибыль	1215	282 937	269 691
34	Всего собственный капитал, принадлежащий головной организации		539 957	528 200
35	Доля неконтролирующих акционеров		–	–
36	ВСЕГО собственный капитал	121	539 957	528 200
37	ИТОГО обязательства и собственный капитал	12	4 098 926	4 166 708

КОНСОЛИДИРОВАННЫЙ ОТЧЕТ о прибылях и убытках
за 3 месяца 2018 года

(в тысячах белорусских рублей)

№ п/п	Наименование статьи	Символ	За 3 месяца 2018 года	За 3 месяца 2017 года
1	2	3	4	5
1	Процентные доходы	2011	72 559	90 045
2	Процентные расходы	2012	34 165	47 639
3	Чистые процентные доходы	201	38 394	42 406
4	Комиссионные доходы	2021	25 573	21 352
5	Комиссионные расходы	2022	9 211	6 757
6	Чистые комиссионные доходы	202	16 362	14 595
7	Чистый доход по операциям с драгоценными металлами и драгоценными камнями	203	71	32
8	Чистый доход по операциям с ценными бумагами	204	108	67
9	Чистый доход по операциям с иностранной валютой	205	3 803	1 953
10	Чистый доход по операциям с производными финансовыми инструментами	206	(32)	(212)
11	Чистые отчисления в резервы	207	8 777	12 796
12	Прочие доходы	208	3 775	5 747
13	Операционные расходы	209	34 537	35 583
14	Прочие расходы	210	2 180	2 667
15	Прибыль (убыток) до налогообложения	211	16 987	13 542
16	Расход (доход) по налогу на прибыль	212	3 978	322
17	ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)	2	13 009	13 220
18	Доля в прибыли (убытке) зависимых юридических лиц		–	(28)
19	Доля в прибыли (убытке) совместно контролируемых юридических лиц		–	–
20	ИТОГО ПРИБЫЛЬ (УБЫТОК)		13 009	13 192
21	Доля в прибыли (убытке), принадлежащая головной организации		13 009	12 709
22	Доля неконтролирующих акционеров в прибыли (убытке)		–	483
23	Сведения о прибыли на одну акцию в белорусских рублях			
24	Базовая прибыль на простую акцию	22	–	–
25	Разводненная прибыль на простую акцию	23	–	–

Председатель Правления Н.В. Лузгин

Заместитель главного бухгалтера Н.А. Выхота

Дата подписания: 21 мая 2018 года

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности от 27.12.2013 № 6. УНП 100010078.

РЕЗУЛЬТАТЫ ПРОВЕДЕНИЯ РЕКЛАМНОЙ ИГРЫ «ГОЛ МЕЧТЫ»

Сведения о рекламной игре
Наименование рекламной игры: «ГОЛ МЕЧТЫ».
Территория проведения: Республика Беларусь.
Период проведения: с 5 апреля 2018 года по 15 июня 2018 года.
В рекламной игре приняли участие 18 человек.
Призовой фонд игры разыгран полностью.

Обладателем VIP Пакета на матч № 19: Португалия – Марокко 20 июня 2018 года, г. Москва, стадион «Лужники» + денежные средства в размере 4650,01 бел. руб. стала:
1. Шуравко О. А., г. Минск.

Организатором рекламной игры является общество с ограниченной ответственностью «Агентство Маркетинговых Коммуникаций «РЭПКА», УНП 191728827, Республика Беларусь, г. Минск, 220073, ул. Ольшевского, д. 20/11, оф. 21.

Свидетельство о государственной регистрации рекламной игры № 3240 от 02.04.2018 г., выданное Министерством антимонопольного регулирования и торговли Республики Беларусь.

Телефон для справок по вопросам проведения рекламной игры: 198.

Правила рекламной игры опубликованы в газете «Звязда» № 64 от 04.04.2018 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 26 июля 2018 года проводит 12-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
142	Автошасси ГАЗ-66-11 ш. 0508880 дв. 173855-87 1987 г. 4 кат. 1 011 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	3 000,00	300,00
143	Автошасси ГАЗ-66-14 ш. 0455242 дв. 103697-86 1986 г. 4 кат. 1 277 км; кузов-фургон К-66 (ПК-01) № 8659 1986 г. 4 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	3 600,00	360,00
144	ГАЗ-6601 СПЕЦИАЛЬН. ГРУЗОВОЙ ФУРГОН (АСО-12) 1985 г. кузов(рама) № 0393813 рег. № AI 2146-5 инв. № 01384071 пробег 9 897 км	г. Минск, ул. Нестерова, д. 9а, областное УМЧС РБ	3 800,00	380,00
145	Грузовой специальный фургон (АСА), рег. № AI 0809-5, инв. № 01510160 в составе: автошасси ГАЗ-66 1982 г. кузов (рама) № 0294729 пробег 2 388 км; кузов-фургон КМ-66 1982 г.	г. Минск, ул. Нестерова, д. 9а, областное УМЧС РБ	3 500,00	350,00
146	КАМАЗ-53213 СПЕЦИАЛЬНАЯ ГРУЗОВАЯ ЦИСТЕРНА (АП-5 (53213)) 1986 г. кузов (рама) № ХТС532130G0009543 рег. № АН 6140-5 инв. № 01511070 пробег 12 575 км	г. Минск, ул. Нестерова, д. 9а, областное УМЧС РБ	8 800,00	880,00
147	МАЗ-437041 281-010 СПЕЦИАЛЬНАЯ ГРУЗОВАЯ ЦИСТЕРНА (АБР 0.4/130 (437041)) 2008 г. кузов № Y3943704190046012 рама № Y3M43704180006527 рег. № AI 2812-5 инв. № 01512020 пробег 8 984 км	г. Минск, ул. Нестерова, д. 9а, областное УМЧС РБ	10 000,00	1 000,00
148	КАМАЗ-53213 СПЕЦИАЛЬНАЯ ГРУЗОВАЯ ВЫШКА (АКП-30 (53213)) 1991 г. кузов (рама) № ХТС532130M0029961 рег. № АК 7297-5 инв. № 01380183 пробег 22 358 км	г. Минск, ул. Нестерова, д. 9а, областное УМЧС РБ	9 500,00	950,00
149	Автотопливомаслозаправщик АТМЗ-5.5-4310 с/о 881008 на КамАЗ–4310 ш. 0050317 дв. 0320797 1988 г. 4 кат. 2 602 км	н. п. Михановичи в/ч 52188	19 700,00	1 970,00
150	Автотопливомаслозаправщик АТМЗ-5.5-4310 с/о 850526 на КамАЗ–4310 ш. 7349 дв. 686523 1985 г. 4 кат. 27 660 км	н. п. Михановичи, в/ч 52188	18 000,00	1 800,00
151	Автотопливомаслозаправщик АТМЗ-5.5-4310 с/о 881004 на КамАЗ–4310 ш. 0050321 дв. 03193501988г. 4 кат. 4 917 км	н. п. Михановичи, в/ч 52188	19 700,00	1 970,00
152	Автотопливомаслозаправщик АТМЗ-5.5-4310 с/о 890430 на КамАЗ–4310 ш. 0060247 дв. 0418659 1989 г. 4 кат. 3 510 км	н. п. Михановичи, в/ч 52188	20 500,00	2 050,00
153	Грузовой бортовой Урал-432000-01 ш. 169240 дв. 750853 1991 г. 4 кат. 33 228 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	8 000,00	800,00
154	Автошасси ГАЗ-66-01 ш. 0253010 дв. 2355597 1981 г. 4 кат. 3 221 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	3 000,00	300,00
155	Автошасси ГАЗ-66-14 ш. 0652647 дв. 21051-91 1991 г. 4 кат. 8 050 км кузов-фургон К-66 (ПК-01) № 2393 1991 г. 4 кат.	г. Старые Дороги, в/ч 48668	3 500,00	350,00
156	Грузовой бортовой ГАЗ-66-15 ш. 0625381 дв. 118429-90 1990г. 4 кат. 1 166 км	г. Береза, в/ч 23324	3 300,00	330,00
157	Автошасси КрАЗ-255Б ш. 277601 дв. 0548 1976 г. 4 кат. 2 872 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	5 300,00	530,00
158	Автошасси КрАЗ-255Б ш. 258445 дв. 0698 1976 г. 4 кат. 4 078 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	5 300,00	530,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, **26 июля 2018 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **16.00 23 июля 2018 года**.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **26 июля 2018 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5** банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10** банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусского рубля и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY31BLBB30120101099370001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код BLBBBY2X, российские рубли – р/с BY05BPSB30121078830876430000 (RUR), в Центре банковских услуг № 701, ОАО»БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код BPSBBY2X, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России № 30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС.

Справки по тел./факс: (017) 398 05 41.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА
РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 16 августа 2018 года проводит 13-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
159	Специальный автомобиль «Урал-375АМ» с кузовом-фургоном К-375 в составе: кузов-фургон К-375 № 101879 1985 г. *4 кат.* Автошасси Урал-375АМ» ш. 441274 дв. 12777 1985 г. *4 кат. 6 260 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	7 000,00	700,00
160	Специальный автомобиль «Урал-375АМ» с кузовом-фургоном К-375 в составе: Кузов-фургон К-375 № 10107 1986 г. *4 кат.* Автошасси «Урал-375АМ» ш. 451670 дв. 751020 1986 г. *4 кат. 6 152 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	7 000,00	700,00
161	Специальный автомобиль «ГАЗ-66-05» с кузовом-фургоном К-66 в составе: кузов-фургон К-66 № 125176 1976 г. *4 кат.* Автошасси «ГАЗ-66-05» ш. 0048086 дв. 1197985 1976 г. *4 кат. 1 566 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	3 500,00	350,00
162	Специальный автомобиль «ГАЗ-66-14» с кузовом-фургоном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 173087 1987 г. *4 кат.* Автошасси «ГАЗ-66-14» ш. 0506859 дв. 160077 1987 г. *4 кат. 6 825 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	3 000,00	300,00
163	Специальный автомобиль «ГАЗ-66-12» с кузовом-фур г. ном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 221884 1986 г. *4 кат.* Автошасси «ГАЗ-66-12» ш. 0476252 дв. 232389 1986 г. *4 кат. 1 950 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	3 000,00	300,00
164	Специальный автомобиль «ГАЗ-66-15» с кузовом-фур г. ном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 236685 1985 г. *4 кат.* Автошасси «ГАЗ-66-15 ш. 0601873 дв. 241732 1989 г. *4 кат. 709 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	3 000,00	300,00
165	Автошасси «ГАЗ-66-11» ш. XTH006611I0555103 дв. 204694 1988 г. *4 кат. 8 506 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 000,00	300,00
166	Автошасси «ГАЗ-66-15» ш. XTH006615I0550726 дв. 172905 1988 г. *4 кат. 9 900 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 000,00	300,00
167	Автошасси «ГАЗ-66-02» ш. 0349905 дв. 218896 1983 г. *4 кат. 1 951 км.* Кузов-фургон К-66 № 171475-626 1975 г. *4 кат.*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 800,00	380,00
168	Гусеничный тягач «АТС-59Г» ш. 11450411 дв. 7АН12109Е 1989 г. *4 кат. 1 491 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	7 500,00	750,00
169	Гусеничный тягач «АТС-59Г» ш. 1145128 дв. 7АК0327Е 1989 г. *4 кат. 1 906 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	7 000,00	700,00
170	Автошасси «Урал-375А» ш. 404201 дв. 939501 1983 г. *4 кат. 1931 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	6 000,00	600,00
171	Грузовой бортовой Урал-43202-0011-01 ш. 168589 дв. 745163 1991 г. *4 кат. 37400 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	8 000,00	800,00
172	Автошасси «ГАЗ-66-05» ш. 0200407 дв. 2027714 1980 г. *4 кат. 8 950 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 000,00	300,00
173	Автошасси «ГАЗ-66-05» ш. 0271190 дв. 2466223 1981 г. *4 кат. 1 580 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 000,00	300,00
174	Автошасси «ГАЗ-66-05» ш. 0269556 дв. 2454593 1981 г. *4 кат. 1 522 км*	н. п. Лесная, в/ч 48668	3 000,00	300,00
175	Специальный автомобиль «Урал-375» с кузовом-фургоном КБ1-375 в составе: кузов-фургон КБ1-375 № 010119 1987 г. *4 кат.* Автошасси «Урал-375» ш. 452560 дв. 773634 1986 г. *4 кат. 3 770 км*	г. Осиповичи, в/ч 01313	6 500,00	650,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **16 августа 2018 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **16.00 13 августа 2018 года**.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **16 августа 2018 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5** банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10** банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусского рубля и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY31BLBB30120101099370001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код BLBBBY2X, российские рубли – р/с BY05BPSB30121078830876430000 (RUR), в Центре банковских услуг № 701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код BPSBBY2X, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225, ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС.

Справки по тел./факс: (017) 398 05 41.

11 июня 2018 года в 13.00 состоится внеочередное общее собрание акционеров «ОАО «Элегант»

ПОВЕСТКА ДНЯ
1. Об имуществе, переданном в хозяйственное ведение.
2. О сделках общества.

Место нахождения ОАО «Элегант»: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1.

Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1.

Время регистрации участников собрания в день проведения собрания с 12.30 до 13.00 по предъявлении документа, удостоверяющего личность (для представителя акционера – доверенность).

Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра акционеров по состоянию на 4 июня 2018 г.

Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня собрания в рабочие дни с 11.00 до 13.00, начиная с 31.05.2018 г., по месту нахождения общества.

Наблюдательный совет.

УНП 40007831

Центр Промышленной Оценки

- Организация аукционов
- Оценка всех видов имущества

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Завод «Легмаш», Витебская обл., г. Орша, Восточный переулок, 17

Предмет аукциона

Наименование (назначение)	**Общ. пл.**	**Инв. №**	**Адрес**
Лот №1			
Здание корпуса 13 (здание административно-хозяйственное)	6321 кв. м	240/С-43392	Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Ивана Якубовского, 73В
Составные части и принадлежности	Подвал		
Сведения о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 223650100001013472, общ. пл. 0,1801 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания корпуса 13. Ограничения (обременения): охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения, площадь 0,0653 га		
Склад-арочник отдела сбыта (здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ)	1098,7 кв. м	240/С-43389	Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, ул. Ивана Якубовского, 73Б
Сведения о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 23650100001013471, общ. пл. 0,2344 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания склада-арочника		
Начальная цена с НДС 20 %	**115 824,00 белорусских рублей (снижена на 80 %)**		
Лот № 2			
Здание гаража-зарядной (здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т. ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции) (гараж-зарядная))	695,7 кв. м	240/С-29589	Витебская обл., Оршанский р-н, г. Орша, пер. Восточный 2-й, 17
Составные части и принадлежности	Двухэтажное каменное здание гаража-зарядной		
Сведения о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 223650100001014706, общ. пл. 0,2358 га, предоставлен Продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания гараж-зарядной		
Начальная цена с НДС 20 %	**40 108,43 белорусских рублей (снижена на 80 %)**		

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYN) перечисляется на р/с BY60BLBB30120191021390001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, г. Минск, ул. Коллекторная, 11 БИК BLBBBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**15** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 17.05.2018

Дата и время проведения аукциона	**20.06.2018** в 14.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**18.06.2018** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**+375 17 280-36-37; +375 29 317-95-42. Email: auction@cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» сообщает о проведении повторных торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего ОАО «Агросервис»

Лот № 1. **Капитальное строение с инв. № 700/С-73858 – АЗС,** площадь – 23,7 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Могилев, пер. Урожайный, 1Г. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание АЗС с мощением асфальтобетонным (пл. 12 265 кв. м), ограждением железобетонные плиты на железобетонных столбах. Сведения о земельном участке: лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 740100000007005725, площадью – 1,4785 га.
Емкость объемом 5 куб. м с инв. № 924; емкость объемом 5 куб. м с инв. № 925; емкость объемом 9 куб. м с инв. № 923; емкость объемом 20 куб. м с инв. № 929; емкость объемом 20 куб. м с инв. № 982; емкость объемом 20 куб. м с инв. № 927; емкость объемом 20 куб. м с инв. № 928.

Начальная цена продажи: 124 911,18 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка 12 491,12 бел. руб.

Продавец	ОАО «Агросервис», УНП 700010487, г. Могилев, ш. Славгородское, 44а
Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, р/с IBAN BY21BPSB30121543370109330000 в ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, МФО BIC банка BPSBBY2X
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 13 июня 2018 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352, офис Могилевского филиала РУП «Институт недвижимости и оценки». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 12 июня 2018 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	Победитель аукциона обязан в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня подписания протокола аукциона подписать договор купли-продажи. Оплата производится на условиях заключенного договора купли-продажи

Информация о предыдущем аукционе была опубликована в номере газеты «Звязда» от 12.04.2018

Участник, выигравший торги, уплачивает вознаграждение за организацию и проведение аукциона, в соответствии со счет-фактурой, которые подлежат уплате в течение 3 рабочих дней после проведения аукциона.

Дополнительную информацию можно получить по тел.: (+375 222) 72-41-14, +375 29-624-26-25, +375 44 738-18-99, Mogilev@ino.by

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ЛОТ 1:
– капитальное строение, инв. № 441/С-13231 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание хлебозавода), площадь 3013,9 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14071 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – здание трансформаторной подстанции), площадь 37,8 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14070 (назначение – здание специализированное для ремонта и технического обслуживания автомобилей (в т.ч. автомобильные заправочные и газонаполнительные станции), наименование – здание гаража), площадь 201,1 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14073 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада), площадь 236,5 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14072 (назначение – здание неустановленного назначения, наименование – здание проходной), площадь 15,2 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14062 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – благоустройство), площадь 0,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14061 (назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения, наименование – водопроводная сеть), площадь 0,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14060 (назначение – сооружение специализированное энергетики, наименование – линия электропередачи), площадь 0,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14064 (назначение – сооружение специализированное трубопроводного транспорта, наименование – газопровод), площадь 0,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8; капитальное строение, инв. № 441/С-14063 (назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, наименование – канализационная сеть), площадь 0,0 кв. м, расположенное по адресу: г. Ивье, ул. Чапаева, 8

Лот № 1 расположен на земельном участке, кадастровый номер 422950100001002276 (назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений), площадью 1,1980 га, расположенном по адресу: г. Ивье

Начальная цена продажи – 8 926,56 руб. (восемь тысяч девятьсот двадцать шесть рублей пятьдесят шесть копеек) с учетом НДС

Сумма задатка – 446 руб. (четыреста сорок шесть рублей)

Продавец – Ивьевский филиал Гродненского областного потребительского общества, 231337, Гродненская область, г. Ивье, ул. Энгельса, 5, тел. 2-11-67, факс 2-23-95

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел.: 41-98-32, 45-05-38

Условия аукциона:
Расходы по государственной регистрации договора купли-продажи, перехода права собственности возложить на Покупателя.
Право собственности переходит к Покупателю после передачи объекта и государственной регистрации данного права в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».
Документом, подтверждающим передачу имущества, является акт приема-передачи.
Расходы, связанные с проведением аукциона, подготовкой документации, необходимой для его проведения, и публикации извещения в средствах массовой информации и размещения на официальном сайте, возмещаются Победителем аукциона Ивьевскому филиалу Гродненского областного потребительского общества.
Условия оплаты – по договоренности сторон

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 11 июня 2018 г. в 14.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3-209

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами: заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка; *физическим лицом* – паспорт (документ, его заменяющий) и его копия; *юридическим лицом и ИП – резидентами Республики Беларусь* – заверенные копии учредительных документов; *юридическим лицом – нерезидентом Республики Беларусь* – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.
При подаче документов на участие в аукционе представителем организатору аукциона предъявляется документ, подтверждающий полномочия представителя, и документ, удостоверяющий его личность. Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона. Продавец имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным.
В процессе торгов начальная цена повышается в соответствии с шагом аукциона аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.
Срок возмещения затрат на организацию и проведение аукциона – 3 рабочих дня.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 26.01.2018 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница).
Последний день приема заявлений – 6 июня 2018 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»
http://grodnoino.by

Наименование банка
ОАО «Небанковская кредитно-финансовая организация «ЕРИП»

Отчет о финансовом положении

	Примечания	**31 декабря 2017 года**	**31 декабря 2016 года**
АКТИВЫ			
Денежные средства и их эквиваленты	7	6 310	12 471
Средства в банках	8	2 317	10 564
Финансовые активы, имеющиеся в наличии для продажи	9	687	
Финансовые активы, удерживаемые до погашения	10	2 474	-
Основные средства и нематериальные активы	11	11 574	8 916
Актив по отложенному налогу на прибыль	12	19	-
Прочие активы	13	2 071	1 078
ИТОГО АКТИВЫ		**25 452**	**33 029**
ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ			
Обязательства			
Средства клиентов	14	578	9 816
Резервы под неоплаченные отпуска		72	40
Обязательство по текущему налогу на прибыль		306	190
Обязательство по отложенному налогу на прибыль	12	-	9
Прочие обязательства	13	803	1 790
Итого обязательства		**1 759**	**11 845**
Капитал			
Уставный капитал	15	20 342	19 315
Накопленная прибыль/(убыток)		3 351	1 869
Итого капитал		23 693	21 184
ИТОГО ОБЯЗАТЕЛЬСТВА И КАПИТАЛ		25 452	33 029

Отчет о совокупном доходе

	Примечания	**2017**	**С 26 января 2016 по 31 декабря 2016**
Процентные доходы	17	1 513	2 468
Чистые процентные доходы		1 513	2 468
Комиссионные доходы	18	12 572	5 017
Комиссионные расходы	18	1	1
Чистые комиссионные доходы		12 571	5 016
Чистая прибыль по операциям с иностранной валютой	19	21	-
Чистая прибыль/(убыток) по операциям с финансовыми инструментами		(1)	
Чистые прочие доходы	20	681	462
Итого операционные доходы		**14 785**	**7 946**
Операционные расходы	21	10 352	5 391
Прибыль до отражения расходов по налогу на прибыль		**4 433**	**2 555**
Расходы по налогу на прибыль	12	1 219	686
Прибыль/(убыток) за период		3 214	1 869
ИТОГО СОВОКУПНЫЙ ДОХОД (РАСХОД)		**3 214**	**1 869**

Отчет об изменениях в капитале

	Примечания	**Уставный капитал**	**Накопленная прибыль**	**Итого капитал**
Остаток на 26 января 2016 года		**-**	**-**	**-**
Совокупный доход		**-**	**1 869**	**1 869**
Прибыль за период		-	1 869	1 869
Операции с акционерами		**19 315**	**-**	**19 315**
Эмиссия акций		19 315	-	**19 315**
Остаток на 31 декабря 2016 года		**19 315**	**1 869**	**21 184**
Совокупный доход		**-**	**3 214**	**3 214**
Прибыль за период		-	3 214	**3 214**
Направление прибыли на пополнение фондов		1 027	(1 027)	-
Прочее использование прибыли прошлых лет		-	(553)	**(553)**
Операции с акционерами		-	**(152)**	**(152)**
Выплата дивидендов акционерам		-	(152)	(152)
Остаток на 31 декабря 2017 года	**15**	**20 342**	**3 351**	**23 693**

Отчет о движении денежных средств

	Примечания	**2017**	**2016**
Денежные потоки от операционной деятельности			
Проценты полученные		1 466	2 464
Комиссии полученные		11 868	4 478
Комиссии уплаченные		(1)	(1)
Чистая прибыль/(убыток) по операциям с финансовыми инструментами		(1)	-
Прочие операционные доходы		672	416
Уплаченные операционные расходы		(8 506)	(3 659)
Уплаченный налог на прибыль		(1 189)	(603)
Движение денежных средств, полученных от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**4 309**	**3 095**
Чистое увеличение операционных активов/обязательств			
Средства в банках		8 260	(10 560)
Прочие активы		(757)	(142)
Прочие обязательства		(9 342)	9 816
Чистые денежные потоки от операционной деятельности		**2 470**	**2 209**
Денежные потоки от инвестиционной деятельности			
Приобретение финансовых активов, удерживаемых до погашения		(687)	-
Приобретение финансовых активов, предназначенных для продажи		(2 444)	-
Приобретение основных средств и нематериальных активов	11	(5 348)	(1 326)
Чистое расходование денежных средств от инвестиционной деятельности		**(8 479)**	**(1 326)**
Денежные потоки от финансовой деятельности			
Эмиссия акций	15	-	11 588
Выплата дивидендов		(152)	-
Чистое расходование денежных средств от финансовой деятельности		**(152)**	**11 588**
Чистое увеличение денежных средств и их эквивалентов			**12 471**
Денежные средства и их эквиваленты на начало отчетного периода	**7**	**12 471**	**-**
Денежные средства и их эквиваленты на конец отчетного периода	**7**	**6 310**	**12 471**

Председатель Правления Антони А. В.

Главный бухгалтер Базылевич Н. И.

г. Минск,

15 марта 2018 года УНП 807000268

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 21 июня 2018 года на 10-м открытом аукционе проводит 9-й от 24 мая 2018 года повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номера лотов	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
99	Мастерская МТО-В № 074 на «ЗиЛ-131» ш. 669516 дв. 535425, 1986 г., 3 кат., 1 512 км	г. Гомель, в/ч 63604	18 100,00	1 810,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж **21 июня 2018 г. в 11.00.**

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до **16.00 18 июня 2018 года**.

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **21 июня 2018 г. с 9.00 до 9.45.**

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение **5** банковских дней для резидентов Республики Беларусь и **10** банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусского рубля и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: белорусские рубли – р/с BY31BLBB30120101099370001001 в ОАО «Белинвестбанк», г. Минск, пр-т Машерова, 29, код BLBBBY2X, российские рубли – р/с BY05BPSB30121078830876430000 (RUR), в Центре банковских услуг № 701, ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, код BPSBBY2X, УНН 101099370, ОКПО 37401662 Корреспондент-Сбербанк России г. Москва № корсчета 30111810100000000090. Реквизиты банка: БИК 044525225 ИНН 7707083893 к/с в ОПЕРУ Московского ГТУ Банка России №30101810400000000225, УНП 101099370, БИК 153001369. **Без НДС**.
Справки по тел./факс: (017) 398 05 41.

Ранее опубликованное извещение в газете «Звязда» № 72 от 14 апреля 2018 г.

Бургер: на колах і ад шэф-кухара

Фота Ганны ЗАНКАВІЧ.

(Заканчэнне. *Пачатак на 1-й стар.)*

Напрыклад, месяц таму ў сталіцы з'явіўся яшчэ адзін фудтрак — кафэ-фургон з мабільнай кухняй, з якога прыгатаванае можна і прадаваць. Мінулай восенню чацвёра — муж і жонка Алена і Станіслаў Батурчыкі, Андрэй Жук, Павел Бурдзілаў — задумалі стварыць уласную кухню на колах. «У насва ўсіх ёсць адна агульная рыса: мы любім смачна паесці. Але часта складана бывае адшукаць дзесьці ў горадзе магчымасць хутка паабедаць. Ты спяшаешся па справах, у цябе ёсць 15 хвілін на перакус і няма часу, каб зайсці ў рэстаран ці кафэ, а някаясную ежу таксама не хочацца ўжываць. Калі бургер каштуе два рублі ці нават пяць, то відавочна на чымсьці сэканомілі, бо я магу падлічыць, колькі трэба аддаць за сапраўды якасныя інгрэдыенты для яго», — кажа Алена.

Да гэтага ўсе чацвёра працавалі ў сістэме грамадскага харчавання. Станіслаў — галоўны стваральнік фудтрака і ідэйны натхняльнік. Яго жонку Алену хлопцы называюць душой каманды. Яна жартуе, што займаецца тым, што ніхто больш не любіць: бясконцай папяровай працай, без якой не абысціся. Андрэй адказны за тэхнічную частку: не толькі за машыну, але як сапраўдны інжынер — за тэхнічнасць падчас збору бургера. Паша — прафесійны шэф-кухар, які вучыўся ў англійскай кулінарнай акадэміі Le Cordon Bleu, працаваў у рэстаранах Лондана і Масквы.

Андрэй інжынер не толькі па прафесіі, але і па стане душы, таму добра разбіраецца ў аўтамабілях. «Як шукалі машыну? Спачатку вызначыліся, якая канкрэтна нам патрэбна. Быў ідэал — Mercedes T2 1989 года. Машына надзейная, нягледзячы на год, бо зроблена добра, сумленна. Шукалі па сайтах, наездзілі каля трох тысяч кіламетраў па Беларусі, у трох гарадах паглядзелі чатыры аўтамабілі, пакуль адшукалі жывы экзэмпляр. Знайсці было няпроста, бо ў нас жорсткія патрабаванні: чатырохлітровы дызель — самы надзейны, самая доўгая платформа гэтай мадэлі і вялікія колы — дыяметрам 17,5 дзюйма (стандартныя — 16). А наконт колаў — гэта рэдкасць, толькі калі самі гаспадары іх пераробліваюць, бо дарагая працэдура. У выніку адшукалі наш цуд у Жыткавічах», — кажа Андрэй.

Разабралі машыну амаль адразу, як набылі, восенню, а збіраць наноў пачалі 15 сакавіка і справіліся амаль за паўтара месяца.

— Да гэтага фудтракі з нас ніхто не рабіў. Гэта была імправізацыя, і шмат што рабілася інтуітыўна, — тлумачыць Андрэй.

— Мы, напрыклад, вельмі доўга не маглі дамовіцца, як зрабіць казырок у акенцы, адкуль мы падаем ежу, — дадае Алена.

— Месяц спрачаліся і выношвалі ідэю, як лепей зрабіць.

— Ды і над карцінкай, што наносіцца на машыну, доўга працавалі...

«Звычайна так фудтракі і ствараюцца: рабяты скідваюцца, адшукваюць машыну, робяць у ёй рамонт, самі на ёй ездзяць і працуюць. Набыць гатовае — гэта не тое», — лічыць Павел. Алена падтрымлівае ягоную думку: «Сапраўдны трак ты павінен зрабіць сам: укласці ў яго ўсю душу, клапаціцца пра тое, якую ежу падасі людзям. А набыць капсулу касмічнага выгляду за 50 тысяч долараў і пасля ў ёй з «заплюшчанымі» вачыма прадаваць шаверму — гэта не пра нас».

Унутры фудтрака.

Паша прызнаецца, што беларусаў, у якіх таксама ёсць фудтракі, за канкурэнтаў не ўспрымаюць. «Яны для нас, хутчэй, аднадумцы. У Мінску я ведаю каля шасці такіх камандаў, яшчэ адна ёсць у Гомелі (гэтая — у старой пажарнай машыне)», — кажа ён. Іншыя фудтракі прадаюць смажаную бульбу-фры, хот-догі, сушы і нават пасту! Галоўнае — у класічным варыянце фудтрак — гэта той, што перасоўваецца самастойна без знешняй дапамогі. Па словах Алены, адна з галоўных тэм, якую даводзіцца абмяркоўваць з уладальнікамі фудтракаў — заканадаўчая база. «Па сутнасці, ні адзін закон у краіне не рэгламентуе іх дзейнасць. Ёсць агульныя патрабаванні: санстанцыя, пажарная, а калі працуем на вуліцы, то абавязковы дазвол ад Мінгаза. Але дакладных патрабаванняў няма. І хоць першы фудтрак з'явіўся ўжо некалькі гадоў таму, заканадаўчая база ўсё яшчэ распрацоўваецца», — дзеліцца дзяўчына.

Калі ў праект сябрамі было ўкладзена больш за 16 тысяч долараў, каманда звярнулася да краўдфандынгавай платформы «Ulej.by». На ёй маладыя людзі афармілі праект і пазначылі, што не хапае яшчэ 6000 рублёў (каля трох тысяч долараў). Уласныя грошы чатырох сяброў пайшлі на набыццё і рамонт машыны, а таксама кухню — своеасаблівы загатовачны цэх, дзе да таго ж захоўваюцца прадукты. Амаль усё рабілі і рамантавалі ўласнаручна. «Ды мы тут фактычна жывём і працуем без выхадных, — прызнаюцца яны. — Але калі праца падабаецца, чаму б і не? Гэта ж сваё і для душы».

Па выніку на «Ulej.by» атрымалася сабраць суму большую за патрэбную амаль у тры разы. Але, на думку Алены, калі б яны запрасілі агульны кошт, — то задача па зборы сродкаў была б невыканальная. А вось частку — рэальна. І ўвогуле прасіць людзей прафінансаваць увесь праект некарэктна, лічыць яна. «Гэта наша ідэя, наша мара, і мы павінны адшукаць для яе грошы самастойна. А на «Ulej» мы звярнуліся не толькі каб дазбіраць грошы, але і каб пераканацца, што наша ідэя будзе цікавая і для мінчан. І мы сабралі, уявіце, 290 %! На гэтыя грошы набылі абсталяванне, якое планавалі займець у далёкай перспектыве. Праўда, спыняцца не збіраемся: хочам дадаць у меню бургер з рыбай, суп дня... Ці тое яшчэ будзе!» — усміхаецца Алена.

Вераніка ПУСТАВІТ.

ПРАВІЛЫ ПРАВЯДЗЕННЯ РЭКЛАМНАЙ ГУЛЬНІ

«РЫХТУЙ БОЧКІ ЛЕТАМ СА «ЗВЯЗДОЙ»

I. АГУЛЬНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

1. Рэкламная гульня пад назвай «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» (далей — Гульня) праводзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з гэтымі Правіламі ў тэрмін з 1 чэрвеня па 30 верасня 2018 года ўключна з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года.

2. Арганізатар Гульні — рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда» (далей — установа), месцазнаходжанне: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, УНП 100155376.

II. ПРЫЗАВЫ ФОНД ГУЛЬНІ

3. Прызавы фонд рэкламнай гульні «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» сфарміраваны за кошт маёмасці арганізатара Гульні — рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — і складаецца з наступных рэчаў:

№ п/п	Назва	Колькасць (шт.)	Цана за шт. з ПДВ, руб. кап.	Усяго з ПДВ, руб. кап.
1.	Бочка дубовая, 30 л.	1	225,0	225,0
2.	Бочка дубовая, 10 л.	7	225,0	1575,0

УСЯГО прызавы фонд рэкламнай гульні «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» складае: 1800 (Адна тысяча восемсот) рублёў.

III. УМОВЫ ЎДЗЕЛУ Ў ГУЛЬНІ

4. Рэкламная гульня «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» праводзіцца з мэтай стымулявання росту падпіскі на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года.

5. Удзельнікам Гульні можа быць любы грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які пастаянна пражывае на яе тэрыторыі і які аформіў і аплаціў падпіску на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года.

6. Падставай для ўдзелу ў Гульні з'яўляецца дасланая падпісчыкам на адрас установы ў перыяд з 1 чэрвеня па 11 ліпеня 2018 года выразаная з газеты або з дададковага ўкладыша запоўненая картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды», якая змяшчаецца ў газеце не менш чым раз на тыдзень у перыяд з 1 па 30 чэрвеня 2018 года.

7. Адзін падпісчык можа даслаць толькі адну картку ўдзельніка. Падпісчык, які даслаў больш за адну картку ўдзельніка, выключаецца з Гульні.

8. Карткі ўдзельніка, наклееныя на паперу ці плёнку, адксеракапіраваныя або тыя, якія паступілі ўстанове пасля 11 ліпеня 2018 года па паштовым штэмпелі атрымання, да ўдзелу ў Гульні не прымаюцца.

IV. СКЛАД КАМІСІІ ПА ПРАВЯДЗЕННІ ГУЛЬНІ

9. Для правядзення Гульні «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» установа стварае камісію па правядзенні рэкламнай гульні (далей — Камісія) у наступным складзе:

Крачава Наталля Ільінічна — намеснік дырэктара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда» — старшыня Камісіі;

Члены Камісіі:

Чычко Аксана Мікалаеўна — начальнік упраўлення распаўсюджвання друкаваных СМІ РУП «Белпошта»;

Міхайлічэнка Алена Віктараўна — загадчык аддзела падпіскі і маркетынгу рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Доўнар Валянціна Аркадзеўна — рэдактар аддзела рэдакцыі газеты «Звязда» рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда»;

Корбут Віктар Эдуардавіч — загадчык адміністрацыйна-гаспадарчага сектара рэдакцыйна-выдавецкай установы «Выдавецкі дом «Звязда».

10. Асобы, якія ўваходзяць у склад Камісіі, не могуць быць удзельнікамі гэтай Гульні.

V. ПАРАДАК РОЗЫГРЫШУ ПРЫЗОЎ

11. Розыгрыш прызоў ажыццяўляецца на пасяджэнні Камісіі 13 ліпеня 2018 года ў 12 гадзін у памяшканні ўстановы па адрасе: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

12. Перад пачаткам розыгрышу карткі ўдзельнікаў сартуюцца па абласцях і горадзе Мінску, змяшчаюцца ў асобныя прасторныя скрыні і старанна перамешваюцца.

13. Асобна для кожнай вобласці і для горада Мінска разыгрываюцца 7 бочак дубовых 10 л (па адной для кожнага).

Затым усе карткі змяшчаюцца ў адну скрыню, перамешваюцца і сярод удзельнікаў разыгрываецца суперпрыз — бочка дубовая 30 л.

14. Пераможцам Гульні, які выйграў прыз, лічыцца ўдзельнік, чыё прозвішча напісана на дасланай ім картцы ўдзельніка, якую пры розыгрышы кожнага асобнага прыза выцягне выпадковым чынам са скрыні хто-небудзь з запрошаных удзельнікаў Гульні, прадстаўнікоў незалежных арганізацый або членаў Камісіі. На кожнай такой картцы ўдзельніка надпісваецца выйграны прыз і распісваюцца члены Камісіі.

15. Вынікі розыгрышу прызоў афармляюцца пратаколам і публікуюцца да 23 ліпеня 2018 года ўключна ў газеце «Звязда».

Установа ў тэрмін да 23 ліпеня 2018 года дасылае пераможцам паведамленне аб выйграным прызе заказным пісьмом з указаннем тэрміну яго атрымання.

VI. МЕСЦА, ПАРАДАК І ТЭРМІН ВЫДАЧЫ ПРЫЗОЎ

16. Умовай выдачы прызоў з'яўляецца прад'яўленне пераможцам пашпарта або дакумента, які пацвярджае асобу, і арыгінала абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года.

Пры звяртанні па атрыманне прыза прадстаўніка пераможцы ён павінен прад'явіць даверанасць на атрыманне прыза, пашпарт і арыгінал абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года.

17. Адсутнасць у пераможцы, які выйграў прыз, абанемента або квітанцыі аб падпісцы на газету «Звязда» на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2018 года з'яўляецца падставай для адмовы ў выдачы яму прыза ў сувязі з тым, што ён не адпавядае патрабаванням, якія прад'яўляюцца да ўдзельніка Гульні пунктам 5 гэтых Правілаў.

18. Прызы выдаюцца пераможцам у тэрмін па 30 верасня 2018 года ў памяшканні ўстановы па адрасе: г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а, з 9.00 да 13.00 і з 14.00 да 17.00, з панядзелка па суботу (выдачу ў суботу неабходна ўзгадніць з арганізатарам гульні па тэлефонах: (017) 263 66 73, 287 17 40 для атрымання прапускных дакументаў). Расходы, звязаныя з прыездам пераможцаў па атрыманне прыза, установа не аплачвае.

19. Выплата грашовага эквіваленту кошту рэчавага прыза або замена яго на іншы прыз не дапускаецца.

20. Пасля 30 верасня 2018 года выдача прызоў спыняецца і прэтэнзіі ўдзельнікаў не прымаюцца.

VII. ЗАКЛЮЧНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

21. Пераможцы Гульні нясуць адказнасць за прадстаўленне падатковай справаздачнасці і за выплату ўсіх падаткаў, якія прадугледжаны дзейным заканадаўствам Рэспублікі Беларусь у сувязі з атрыманнем прызоў.

22. Пераможцы Гульні і іх сваякі згаджаюцца з тым, што іх імёны, прозвішчы, імёны па бацьку, фатаграфіі, лісты і інтэрв'ю могуць быць выкарыстаны ўстановай у любых рэкламных і/або інфармацыйных матэрыялах, якія звязаны з Гульнёй. Яны таксама згаджаюцца даваць інтэрв'ю і здымацца для рэкламных матэрыялаў у сувязі з Гульнёй без выплаты якога-небудзь дадатковага ўзнагароджання. Усе правы на такія публікацыі належаць установе.

23. Правілы правядзення рэкламнай гульні «Рыхтуй бочкі летам са «Звяздой» да пачатку рэкламнай гульні будуць апублікаваны сумесна з рэквізітамі іх дзяржаўнай рэгістрацыі ў газеце «Звязда».

24. Даведкі, якія датычацца гэтай Гульні, можна атрымаць па тэлефонах: (017) 263 66 73, 287 17 40.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3284 ад 25.05.2018 г., выдадзена Міністэрствам антыманапольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

СКАНВОРД

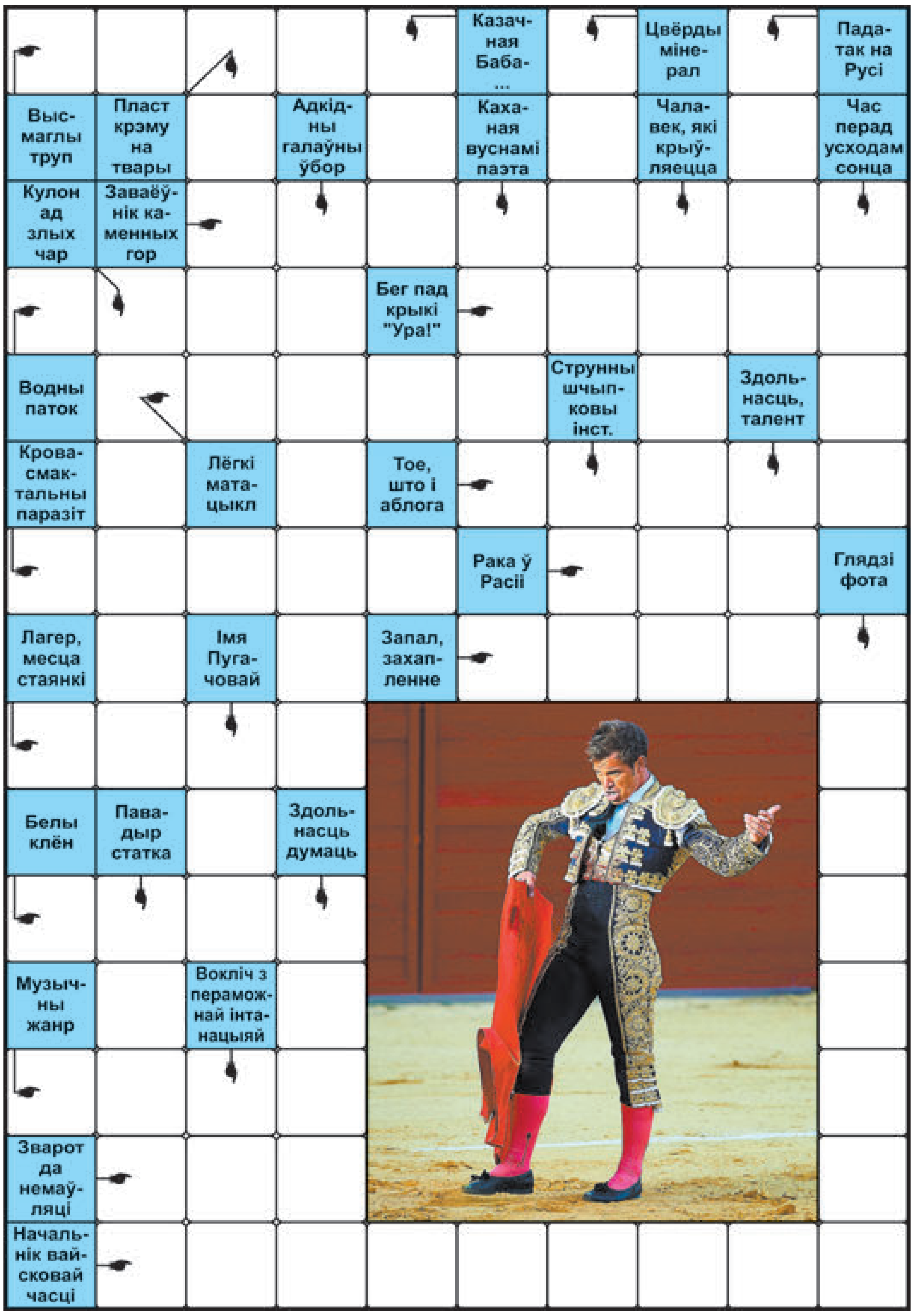

ПРАВЕРЦЕ, КАЛІ ЛАСКА, АДКАЗЫ

Па гарызанталі: Мумія. Скалапаз. Рака. Атака. Мапед. Асада. Клешч. Ака. Азарт. Стан. Груз. Асёл. Ілюмінатар.

Па вертыкалі: Маска. Яга. Агат. Ясак. Капюшон. Лада. Ламака. Зара. Амулет. Саз. Дар. Тарадор. Агу. Расол. Запал.

Склаў **Юрый ФАЛІНСКІ,** *г. Мінск.*

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.46	21.30	16.44
Віцебск —	4.28	21.27	16.59
Магілёў —	4.36	21.20	16.44
Гомель —	4.41	21.08	16.27
Гродна —	5.02	21.43	16.41
Брэст —	5.12	21.35	16.23

Месяц

Поўня 29 мая.
Месяц у сузор'і Казярога.

Імяніны

Пр. *Аляксандры, Фаіны, Хрысціны, Юліі, Андрэя, Багдана, Давыда, Дзяніса, Паўла, Пятра.*
К. *ЦЕЛА І КРОЎ ХРЫСТА. Ангеліны, Камілы, Марыі, Лявона, Фелікса.*

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

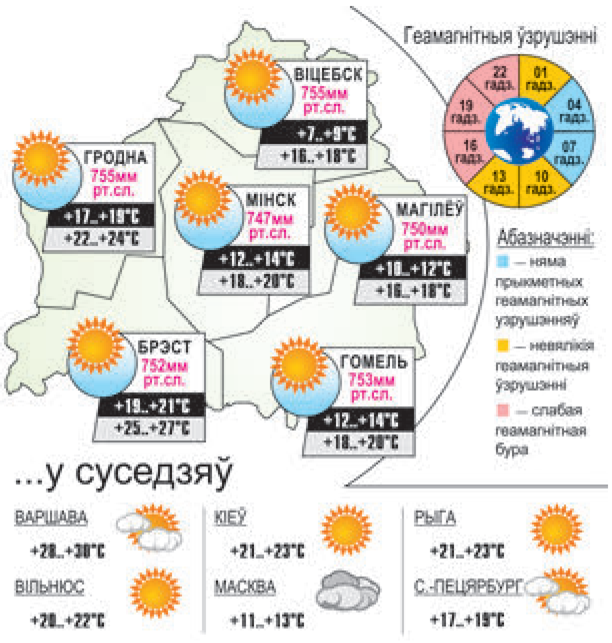

Даты Падзеі Людзі

31 МАЯ

У краіне

1780 год — нарадзіўся (Латвія) Ян Дамель, беларускі жывапісец. З 1822 года жыў у Мінску. Творчасць сфарміравалася пад уплывам класіцызму. Майстар гістарычнага жанру: «Смерць князя Панятоўскага», «Хрышчэнне славян», «Смерць Глінскага ў няволі», «Цар Аляксандр I падпісвае ў Вільні амністыю» і інш. Імкнуўся дакладна аднавіць рэальную карціну падзей. Аўтар жывапісных твораў на рэлігійныя сюжэты: «Святая дзева з дзіцем», «Адрачэнне святога Пятра», «Спакушэнне Хрыста». Напісаў партрэты князя Д. Радзівіла, графаў І. Храптовіча і К. Тышкевіча і інш. Аўтар пейзажаў Мінска і яго ваколіц: «Вадзяны млын», «Дрэвы пад вадой». Памёр у 1840 годзе.

1948 год — нарадзілася (г. Івана-Франкоўск, Украіна) Святлана Алексіевіч, беларуская пісьменніца. Аўтар кніг «У вайны не жаночае аблічча...», «Апошнія сведкі», «Цынкавыя хлопчыкі», «Чарнобыльская малітва» і іншых. Паводле яе сцэнарыяў пастаўлены спектаклі і дакументальныя фільмы. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР, прэміі Ленінскага камсамола Беларусі. Лаўрэат Нобелеўскай прэміі па літаратуры (2015).

У свеце

Сусветны дзень без тытуню. Абвешчаны ў 1987 годзе па ініцыятыве Сусветнай арганізацыі аховы здароўя з мэтай прыцягнення ўвагі да распаўсюджвання ў свеце курэння тытуню.

1223 год — адбылася гістарычная бітва рускіх воінаў з татарамі на р. Калка (тэрыторыя сучаснай Данецкай вобласці). Бітва доўжылася тры дні. У ёй упершыню сышліся адзін супраць аднаго войскі рускіх князёў і манголы. Вынікам бітвы стала перамога манголаў, якія забілі мноства князёў.

1892 год — нарадзіўся Канстанцін Паустоўскі (1892—1968), савецкі пісьменнік. Супрацоўнічаў у газетах, «Окнах РОСТа», ТАСС. Падарожнічаў па краіне, быў у Беларусі. Аўтар рамана «Рамантыкі», аўтабіяграфічнай аповесці «Аповесць пра жыццё», біяграфічных твораў пра людзей мастацтва, п'ес, кніг гісторыка-біяграфічных нарысаў, успамінаў, казак, кінасцэнарыяў і інш. Асобныя творы пісьменніка перакладзены на беларускую мову.

1925 год — была прынята пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) «Аб ліквідацыі дзіцячай беспрытульнасці і безнагляднасці».

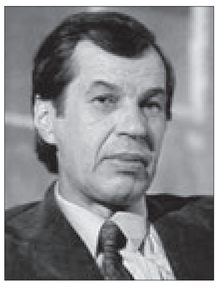

1933 год — нарадзіўся Георгій Іванавіч Бурко́ў (1933—1990), рускі савецкі акцёр тэатра і кіно, заслужаны артыст Расіі. Вострахарактарны камедыйны акцёр; выступаў і ў драматычных ролях. Здымаўся ў фільмах «Печкі-лавачкі», «Каліна чырвоная», «Яны змагаліся за Радзіму», «Падранкі» і многіх іншых.

УСМІХНЕМСЯ

Вы накрычалі на чалавека за тое, што ён патэлефанаваў вам у гадзіну ночы? Увайдзіце ў яго становішча. Патэлефануйце яму ў пяць раніцы і папрасіце прабачэння.

Муж з жонкай ходзяць па крамах. У адной з іх не знайшлося пуфіка, дзе можна было б перачакаць працэс адбору рэчаў у прымерачную. Муж пачаў скардзіцца, жонка прадаўшчыцы на яго кіўнула і кажа:

— Дзяўчына, дзе тут можна ненадоўга кашалёк прыхіліць?..

Суседзі па дачы — гэта такія напалову міфічныя істоты, якія там амаль не з'яўляюцца, але ўсе агародныя работы ў іх заўсёды зроблены ў самым найлепшым выглядзе.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Передрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 1988.

Нумар падпісаны ў 19.30 30 мая 2018 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12